

Pod klenbami

**PODZEMNÍ KULTURA:
ADAPTACE STARÉHO PIVOVARU V LITOVLI**

autor **I Zoja Doupovcová**
vedoucí práce **I prof. Ing. arch. Ivan Koleček**
MgA. Ing. arch. Vojtěch Jemelka

Bakalářská práce BP1 2023
Ústav památkové péče
LS 2022/2023 I FA VUT

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

DEPARTMENT OF MONUMENT CARE

PODZEMNÍ KULTURA – ADAPTACE STARÉHO PIVOVARU V LITOVLI

UNDERGROUND CULTURE – ADAPTATION OF AN OLD BREWERY IN LITOVEL

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Zoja Doupovcová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. arch. Ivan Koleček

BRNO 2023

Zadání bakalářské práce

Číslo práce: FA-BAK0010/2022
Ústav: Ústav památkové péče
Studentka: **Zoja Doupovcová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **prof. Ing. arch. Ivan Koleček**
Akademický rok: 2022/23

Název bakalářské práce:

Podzemní kultura – adaptace starého pivovaru v Litvli

Zadání bakalářské práce:

Charakteristika problematiky úkolu:

Vrstvení, to je nebourání. Adaptace historických nevyužívaných objektů pro budoucí život je jedním z klíčových témat vývoje našich sídel. Proč stále bourat a stavět nové, když nám staré může ještě na dlouho posloužit? Stačí jen nalézt vhodnou vizi, architekta a trošku nadšení u místních a stavba si svůj příběh žije dál. Píšeme nové stránky do její historie a ona nám to mnohonásobně vrací. Trvá v čase, a zároveň se dynamicky vyvíjí.

Jednomu ze tří historických pivovarů v jádru Litovle hrozí demolice, a to kvůli tlaku na výstavbu nových bytů s parkováním. I když se nachází v majetku města, to si s ním dnes neví rady a jako nejjednodušší cestu vyhodnotilo onu radikální, mazající stopy. Konkrétně se jedná o část někdejších pivovarských sklepů se skladovací nástavbou. Stavba definovaná středověkou hradební zdí, od níž se táhne směrem do někdejšího předpolí s ramenem řeky Moravy.

Části veřejnosti i vedení města se však tento developerský přístup nezamlouvá a přichází s alternativní vizí, která pracuje se zachováním historického objektu se sklepním labyrintem i velkorysími halami ve prospěch možné adaptace na kulturní centrum v měřítku celého města. To by utišilo hlad po ne–populární kultuře a dalším veřejném vyžití svých obyvatel. Podpořte tuto vizi i vy svými návrhy?

Rozsah grafických prací:

Podpoření veřejného života města Litovle.

Návrh adaptace někdejších skladovacích prostor historického pivovaru ve prospěch jejich zachování a prověření novým využitím veřejného programu nízkoprahového kulturního centra města, které zde chybí.

Program:

- hala a foyer
- kavárna
- multifunkční sál se zázemím a přímou vazbou na zásobování (jeden až dva variabilní

a předělitelné prostory nebo soustava více specifických dle stávající dispozice a přístupu k adaptaci)

- malé prostory, kancelář
- technické místnosti, sociálních zařízení
- doplňující veřejný program

Obsah:

I. základní a úvodní údaje

- teoretické východisko a jeho shrnutí
- místo a kontext
- architektonická zpráva
- základní analýza a údaje charakterizující místo, zdůvodnění cílů návrhu, popis situačních vazeb, popis stávajících poměrů, limity využití, architektonická a technická koncepce navrhované adaptace historického objektu, volba koncepce práce s historickou stavbou, idea návrhu, ekonomické zhodnocení návrhu.

II. výkresová dokumentace

- urbanistická analýza v měřítku 1:1000 / 1:2000
- situace navržené úpravy okolí stávající stavby s vazbami na historické jádro i řeku a předměstí v měřítku 1:500
- půdorysy všech podlaží dokumentující provozně dispoziční řešení s vyznačením jednotlivých prostor a zásahů do stávající stavby, řezy popisující povahu zásahů do adaptovaného objektu včetně konstrukcí a postižení všech úrovní v měřítku 1:50 / 1:100 / 1:200
- axonometrické schéma nosných konstrukcí
- prostorové zákresy, perspektivy, vizualizace – exteriér i interiér
- charakteristický detail části stavby v měřítku 1:20 / 1:50

III. fyzické modely

- model návrhu adaptace v měřítku 1:100 / 1:200
- urbanistický model dokumentující návrh okolí a prostorové vazby v měřítku 1: 500 / 1: 1000

IV. prezentační plakát velikosti B1 na kapa desce, tištěné paré a eventuelní další prezentační plakáty

Seznam literatury:

Ch. Norberg –Schulz: Genius Loci (Odeon, Praha 1994)

Alvaro Siza: Tradice je výzva k inovaci (Architekt č. 12/96)

Ivan Koleček: Vrstvy / Stratigraphie (Arbor vitae, 2010)

Juhani Pallasmaa: Myslící ruka (Archa 2012)

Juhani Pallasmaa: Oči kůže (Archa 2012)

Eduardo Souto de Moura: Rozhovory se studenty (Archa)

Peter Zumthor: Promýšlet architekturu (Archa), Atmosféry (Archa)

Petr Kratochvíl: Architektura a veřejný prostor (Zlatý řez 2012)

Termín zadání bakalářské práce: 6.2.2023

Termín odevzdání bakalářské práce: 2.5.2023

Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.

Zoja Doupovcová
student(ka)

prof. Ing. arch. Ivan Koleček
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Ivo Boháč, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 6.2.2023

Ing. arch. Radek Suchánek,
Ph.D.
děkan

poděkování

Chtěla bych ze srdce poděkovat panu profesoru Ivanu Kolečkovi a panu architektu Vojtěchu Jemelkovi za jejich pomoc, cenné rady, trpělivost a čas věnovaný konzultacím. Byla to pro mne velmi cenná zkušenost. Dále bych chtěla poděkovat panu inženýru Zdeňku Vejputskovi za konzultace a rady se statickým řešením. A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, bez nichž by zrod této práce byl mnohem náročnějším.

abstrakt

Litovel, nebo taktéž Moravské Benátky - město s bohatou historií, jehož osud je spleten s rozvětveným tokem řeky Moravy. Město, jež v sobě skrývá rozmanité množství možností a potenciálu, město kulturně bohaté, město plné neobvyklých a překvapivých míst. A právě jedním z těchto překvapivých míst jsou skryté podzemní prostory náležící bývalému pivovaru - zdánlivě odsouzeny k zapomnění a nahrazení novou bytovou zástavbou. Je možné zpola zapomenutý svět kleneb zachránit před jeho osudem? Dá se pro slepou skvrnu na hranici historického města vymyslet řešení, které zachová historické dědictví a zároveň pomůže městu bojujícímu s nedostatkem dostupného bydlení?

Těmito a dalšími otázkami se zabývá tato bakalářská práce. Jejím hlavním obsahem je studie adaptace podzemních sklepních prostor a jejich novější nástavby a jejich zapojení do kulturního života města. Součástí práce je také návrh zkvalitnění veřejného prostoru na místě studovaného brownfieldu a jeho okolí, které je v dnešní době v neutěšeném stavu. Práce také nabízí alternativu pro výstavbu nového bytového domu, která urbanisticky funguje se svým okolím a uzavírá již existující městský blok.

Litovel, or Moravian Venice - a town with rich history, that has its fate tied together with flowy branches of Morava River. A town, that has diverse opportunities and potential, town that is culturally rich, town full of unusual and surprising places. One of those surprising places is the underground complex of spaces originally belonging to an old brewery - seemingly condemned to be forgotten forever and replaced with a new housing complex. Is it possible to save this half-forgotten world of arches from its fate? Can we find a new solution for this blind spot on the border of historical center, that can both save the historical heritage and help the town fight with housing crisis?

These are the questions the following project aims to answer. It mainly covers an architectural study of an adaptation of the underground cellar spaces and their younger second floor addition - the project also tries to reconnect them with the cultural life of the town. The project includes new public space design and conceptual solution for the brownfield around our site. The work also offers an alternative for the new housing complex which works better with its surroundings and pre-existing urban landscape.

klíčová slova

adaptace, historie, industriální prostory, komunita, pivovar, historická sklepení, podzemí, muzeum, hradby, veřejný prostor, nábřeží, klenby

adaptation, history, industrial spaces, community, brewery, historical cellars, underground, museum, defense walls, public space, embankment, vaults

prohlášení o původnosti

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Podzemní kultura – adaptace starého pivovaru v Litovli“ vypracovala samostatně, a to v období letního semestru akademického roku 2022/2023 v Brně. Veškeré použité zdroje jsou uvedeny v seznamu citací na konci dokumentu. V bakalářské práci byly použity analýzy historie, kultury a územního plánu zpracovávané na začátku letního semestru 2022/2023 v tomto ateliéru pod vedením prof. Ing. arch. Ivana Kolečka a MgA. Ing. arch. Vojtěcha Jemelky.

Na analytické části se se mnou podíleli tyto studenti: Alžběta Jansová, Jakub Igaz, Silvie Drešrová, Karin Shumlyanska, Radek Daniš a Jakub Dohnal.

V Brně, dne 2. 5. 2023

podpis:

Litovel, historie a budoucnost

úvodní esej

Historie a architektura jsou neodlučitelně propojené. Přibližují se a oddalují; střídají se v tom, která tu druhou vede. A někdy – někdy jdou ruku v ruce.

Každá změna v historii se promítá do zrcadla nastaveném architekturou. Zprvu je to možná až neznatelné, ale záhy ucítíme, jak se náš prostor dostává do víru událostí, jak je splétán setrvačností dějin a proměňuje se spolu s námi. Nejspíše by stačilo jediné nepatrně odlišné rozhodnutí a provozní schodiště kosmu by mělo o pět stupňů navíc. A naopak – někdy architektura samotná má tu schopnost dějinný sled popostrčit novým směrem. Byť by měly být nepochopeny, mohou neotřele umístěná cihla, či betonový panel, pomocí historie se rozeběhnout opět jinudy. Je to možnost ovlivňovat. Možnost měnit. Možnost podpořit.

Tento prostor vzájemného vlivu se v čase nekonečně rozebíhá a nikdy nepřestává. A my tak máme dnes možnost pomocí architektury nahlédnout na historii (a pomocí historie na architekturu). Nahlédnutí vždy nebývá, a snad ani nemusí být, vědomé a záměrné – stačí se projít starou ulicí a vdechnout její duši. Stačí na setinu času odložit pohled na nenápadnou kamennou klenbu, zdobenou pouliční lampou nebo jen vypínač z bakelitu. Na cedulku s nápisem „zde prosím nekuřte“ hned vedle výtahové šachty.

Procházejíc se centrem města Litovle, dostávám možnost takovýchto letmých

setkání mnoho. Město má neobvyklou atmosféru. Historické centrum už pevné hradby dávno na spoustě míst nemá – přesto se do okolí rozlévá jen opatrně. Obruč bývalých hradeb drží pomyslnou hranici historie uvnitř, kde se spleť rozbíhá uličkami a samozřejmě vodními toky (těmi skrytými, i těmi na očích), zatímco na druhém břehu opevnění už je jiný svět. A vydáme-li se po nábřeží – vedeni zdi z jedné a řekou z druhé strany – ocitneme se na pomezí těchto dvou světů.

Historie, hradby a řeky jsou leitmotivem vpleteným do jakýchkoli úvah, které nás při plánování napadnou. Chceme-li naší práci podpořit komunitu – nějak ji obohatit – musíme vědět, odkud vychází a jaké má kořeny. V Litovli jsou tyto kořeny historicky velmi silné – je tu mnoho toho, na co můžeme navázat. Je tu možnost vzít historii, která tu nenápadně proniká a prorůstá z hradeb ven, a propojit ji nejen se současností, ale vzít ji a předat budoucnosti. Možnost vytvořit propojení mezi starým a novým.

Cesta do Lausanne, můj pohled a zkušenosti

reflexe nad návštěvou Švýcarska

Když jsem v roce 2017 končila právě v Lausanne svůj vůbec první výlet za hranice, netušila jsem, že se sem v relativně krátké době opět vrátím. A myslím, že jsem v té době o budoucnosti vlastně netušila nic. Nic moc o cestování, nic moc o sobě – a ani nic o architektuře, abych byla upřímná. Možná, že není vhodné eseje o studijní exkurzi začínat melancholickým vzpomínáním na minulost, ale přesto mi to nějakým způsobem připadá příhodné. Tehdy se pro mě v určitém směru otevřel nedosažitelný svět – a teď, o šest let později, se mi během pár krátkých dní otevřela spousta nových obzorů a možností v tom, co mám ráda.

Jedna z věcí, které miluju na cestování je množství inspirace, které člověk může získat. A Lausanne, i Švýcarsko obecně, byly rozhodně velmi inspirující. Jedna věc je, že je tu samozřejmě nádherně. Neustále se opakující průhledy na hory a na jezero (a že těchto průhledů a pohledů Švýcaři umějí využít!), stará architektura mísící se s novou, zasazená do kopce, jako kdyby stavby byly rostlou strukturou navazující na krajinu... to vše ideálně během časného rána, či u západu slunce vytváří neuvěřitelnou atmosféru. Zároveň ovšem, to, co podle mě toto všechno spojuje dohromady, jsou meziprostory a to, jak je lidé využívají. Už první den v Nyonu mě zaujal pohled na lidi posedávající na lavičkách v centru města, využívajících posezení před kavárnami, nebo prostoru před školou. Tento dojem se plně ukázal v jedné starší paní – seděla na lavičce v centru města, otočená

za sluncem a něco si zapisovala do malého deníčku. Působilo to tak přirozeně a poklidně, že by se nad tím člověk skoro ani nepozastavil.

Můj pocit, že ve Švýcarsku jsou obydleny nejen domy, ale i veřejné prostory, se během naší návštěvy jen dále upevňoval. Možná je to menšími (nebo spíše jen jinými?) restrikcemi, možná je to jinou historií a přístupem k životu, každopádně se mi zdálo, že tady ty veřejné prostory často tak nějak prostě „umí“. Krajina města a bydlení na mě působila rozmanitě, zahuštěně a bezpečně. A lidé ji skutečně využívali – velký travnatý plac v Lausanne, který jsme jednoho podvečera míjeli, byl plný lidí a aktivity. Bylo mi to velmi sympatické. Nejspíš to tak nebude všude, možná to tak v jiné dny není ani tam – to se za pár intenzivních dní posoudit jistě nedá, ale rozhodně to tak na mě působilo.

Cesta do Lausanne mi dala hodně inspirace. Dala mi hodně konkrétní inspirace, možnost zažít krásnou architekturu na vlastní kůži, ukázala mi spoustu nového. Ukázala mi taky, že se některé věci dají dělat jinak. Že nemusí být všechno perfektní, ale stejně to může skvěle fungovat. A rozhodně ve mně probudila nadšení, které člověk někdy během práce a každodenní rutiny může začít postrádat.

ANALYTICKÁ ČÁST

01 | historie

historie

slovo na úvod

Litovel je městem s bohatou a rozmanitou historií, která se zde živě promítá do dnešních dní. Už od počátku bylo město silně vázáno na vodu - přes své založení poblíž brodu přes řeku Moravu, po strategické umístění na rozvětvené řece Moravě, až po místní rybníky. Voda se proplétá městem, utváří jeho tvar a modeluje ho. Neméně důležité je také obejmutí historického města hradbami, které mu udávaly jeho původní tvar. Město se tak v průběhu dějin stává místem setkání vlivů přírody i historie, prostorem vhodným pro rozvoj kultury i průmyslu. A právě tyto vlivy vykrytalizovaly v prostoru bývalého měšťanského pivovaru - na pomezí hradeb a moravského nábřeží, mezi historickým centrem a současnou zástavbou.

historie

Litovel středověká

Vznik osídlení na území dnešní Litovle (německy Littau) je spojen s obchodní cestou propojující Prahu a Olomouc. Na tomto území se setkáváme s důkazy výskytu sídliště městského typu už od 12. století, na místě brodu přes řeku Moravu (archeologické objevy z roku 2005). Tato část je zmíněna už v listině z roku 1278 jako „antiqua civitas“, tedy „staré město“.

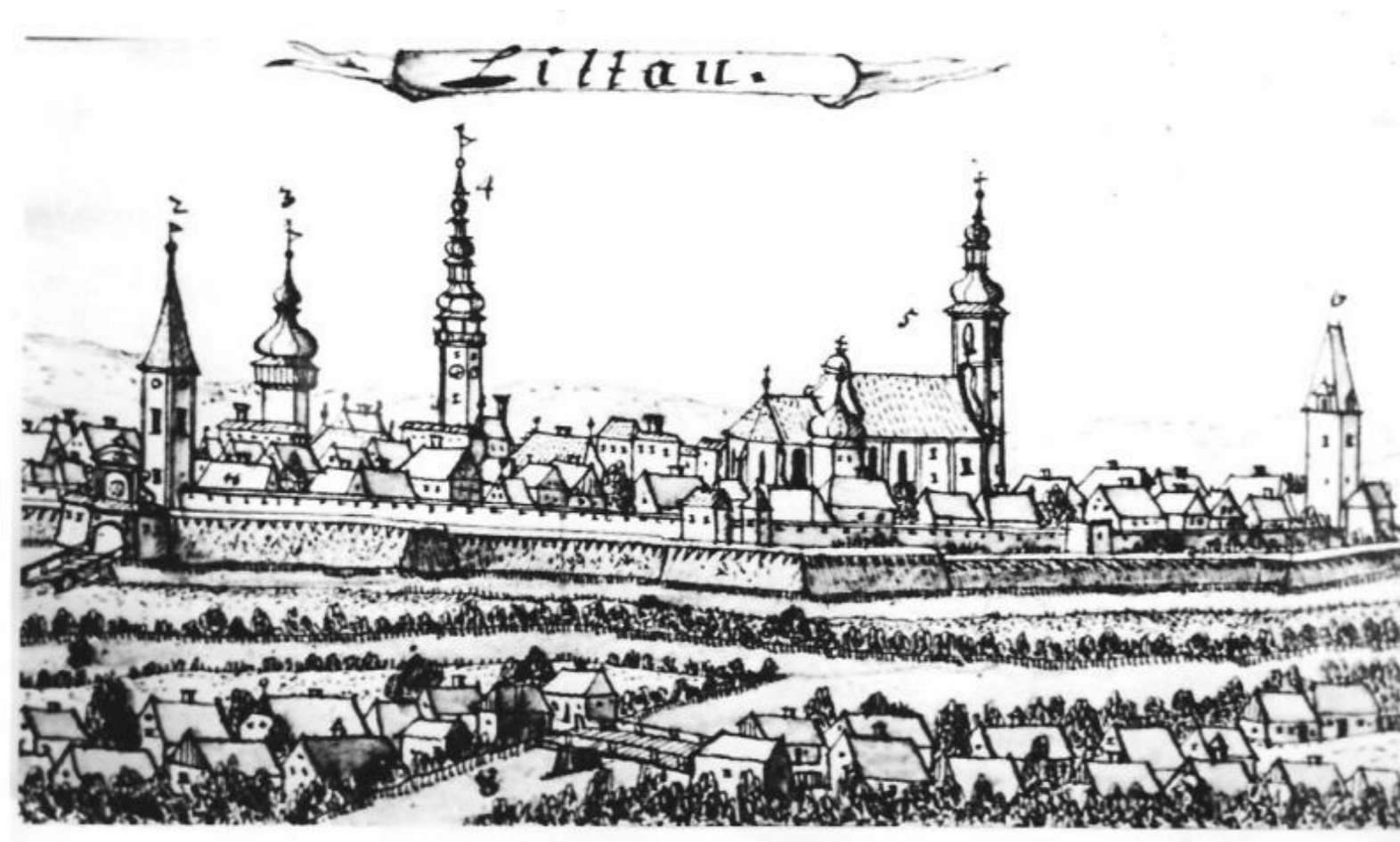
V důsledku událostí a neklidné doby - ohrožení kraje Tatary (1241) a uherským králem Bélou (1253) - nechává král Přemysl Otakar II. právě toto původní „staré město“ přemístit a zakládá tak královské město Litovel. Tímto úkolem je pověřen královský lokátor Heinrich Epich, který nové město umísťuje na historických sedm (dnes šest) ramen řeky Moravy. Odtud také pochází jeho označení Moravské Benátky. Současně rozmísťuje základní rozvržení města - umístění rynku, parcel a hranic. Toto rozdělení se ve velké míře zachovalo i v dnešním obraze města. Středověké domy jsou kvůli podmáčené půdě zakládány na masivních dřevěných pilotách a nevytvářejí souvislé bloky (jsou odděleny vjezdy).

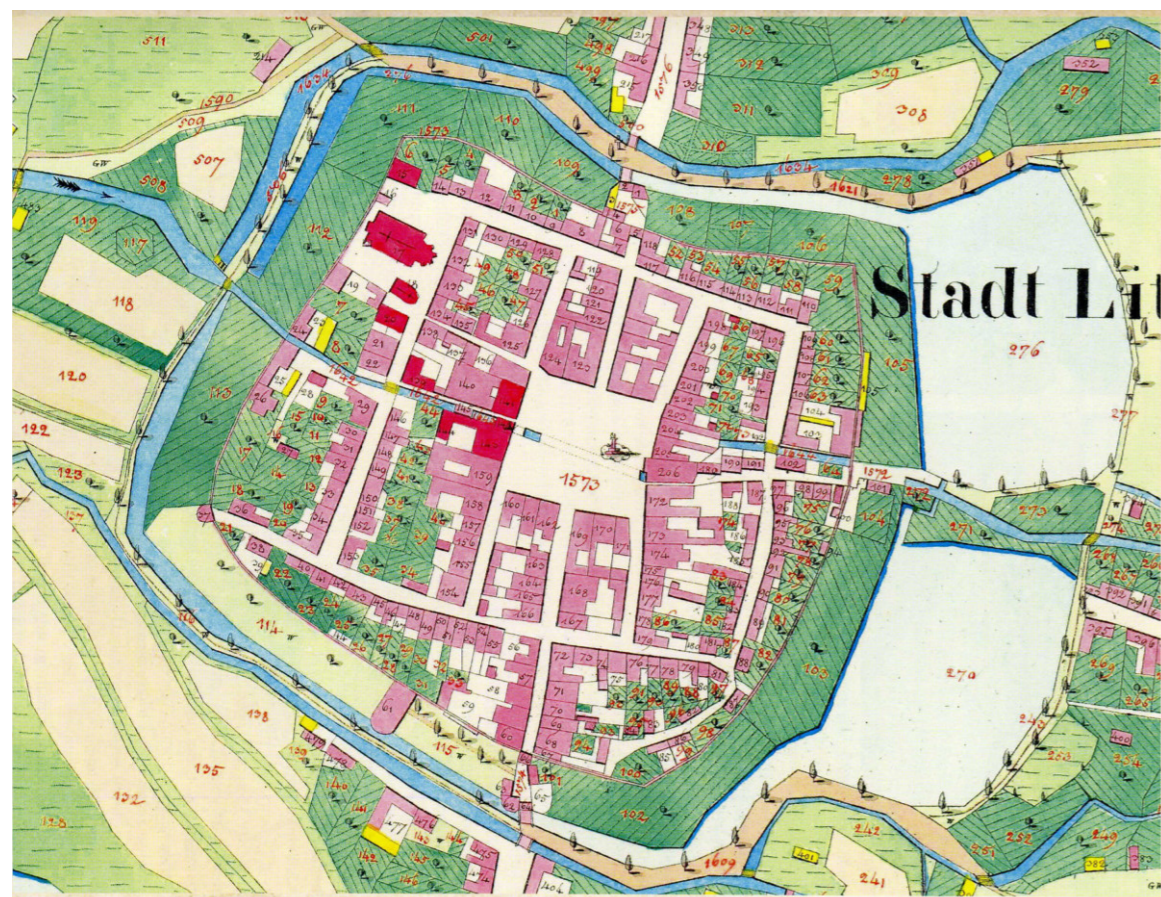
Během středověku získává královské město postupně různá práva - právo provozovat hospody a trhy, skupovat pozemky od šlechty

(právo magdeburské) a především pak právo vařit pivo. Za významný milník musíme také považovat rok 1327, kdy Jan Lucemburský rozšiřuje práva na právo vykonávat řemesla a povolil městu vystavět hradby - ty jsou dokončeny nejpozději v roce 1346. Součástí hradeb byly mimo jiné tři věže (Prašná, Jateční a Mlýnská) a dvě brány (severní Uničovská a jižní Olomoucká brána). Dále je tu během 14. století vybudován klášter sv. Ducha na území dnešního sídliště Vítězná a nebo kostel sv. Marka, poblíž něhož je v 19. století založen Měšťanský pivovar.

Za husitských válek je město částečně zničeno. Pak se dostává pod ochranu a správu rodu Vlašimů a během 15. a 16. století začíná opět vzkvétat. Vzniká množství pozdně gotických a raně renesančních památek a výstavních městských domů. Za zmínku stojí kupříkladu dům L. Langa na náměstí z roku 1542, renesanční přestavba kostela sv. Marka nebo přístavba radniční věže (radnice vzniká z původního rychtářského domu roku 1572) - nejvyšší věže postavené na řece Moravě. Zároveň je zde v této době postaven nejstarší kamenný most v Moravských zemích.

cit. (1.1), (1.2), (1.3), (1.4)

císařská katastrální mapa; 1834 | katastrální mapa z roku 1834 se stále viditelnou původní linií hradeb a historickou strukturou města; můžeme zde vidět i oba litovelské chovné rybníky a vykreslené rameno řeky Moravy - Nečíz, které prochází naskrz městem a pod hlavním náměstím

historie

Litovel novověká

Během 17. století dochází k postupnému úpadku města - to přechází ve vlastnictví rodu Lichenštejnů, čímž ztrácí na důležitosti, následně je značně zničeno během třicetileté války a na počátku 18. století postihnuto morovou epidemií. Zároveň v této době ovšem dochází i k postupné obnově a barokní přestavbě města, která mění ráz mnoha budov - staví se tu zájezdní hostinec, zavádí se poštovní služba a v ulici Komenského vzniká jako reakce na tereziánské reformy nová škola. Památkou tohoto období je kupříkladu barokní sousoší připomínající morovou epidemii od sochaře z Olomouce Václava Rendra nacházející se na centrálním náměstí.

Pro 19. století je typický nárůst vlivu Čechů. Do dříve smíšeného německo-českého města se pod vlivem zrušení poddanských a obecného urbanizačního trendu začíná stěhovat čím dál více českého obyvatelstva. Významná je jak národněobrozenská činnost - kdy se ve městě zakládá Sokol, Měšťanská beseda, Matice školská atd. - ale také hospodářsko-průmyslová aktivita Čechů, soustředěna především do budovy Rolnické záložny z roku 1869. Město se už roku 1850 stává okresním městem, a když v roce 1899 vyhrává místní volby česká strana, tak svou pozici regionálně významného

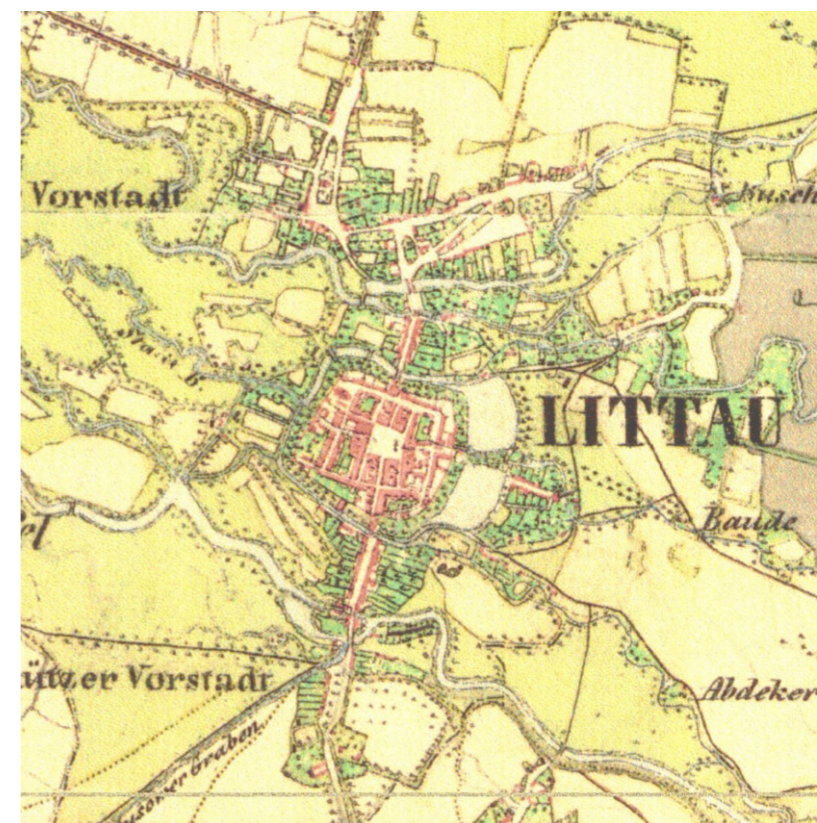
centra českého průmyslo-hospodářství a kultury ještě upevňuje (obzvláště v kontrastu se spíše německým Uničovem, či Olomoucí).

Mezi důležité stavební a urbanistické změny 19. století patří zrušení městských hradeb, které byly až na několik fragmentů odstraněny, a intenzivní nová výstavba spojená s potřebami změněné společnosti. Stavěny jsou budovy spojené s již zmíněnými zájmovými a jinými spolky, budovy sloužící pro vzdělání a kulturu. Příkladem není pouze záložna, ale také Městská spořitelna, koupaliště a sokolovna, nebo neorenesanční budova reálky ve Smetanových sadech. Zároveň dochází i k výstavbě nových obytných domů, je zde vysázena lipová alej a mimo město se staví císařská cesta/silnice a rozšiřuje železniční infrastruktura.

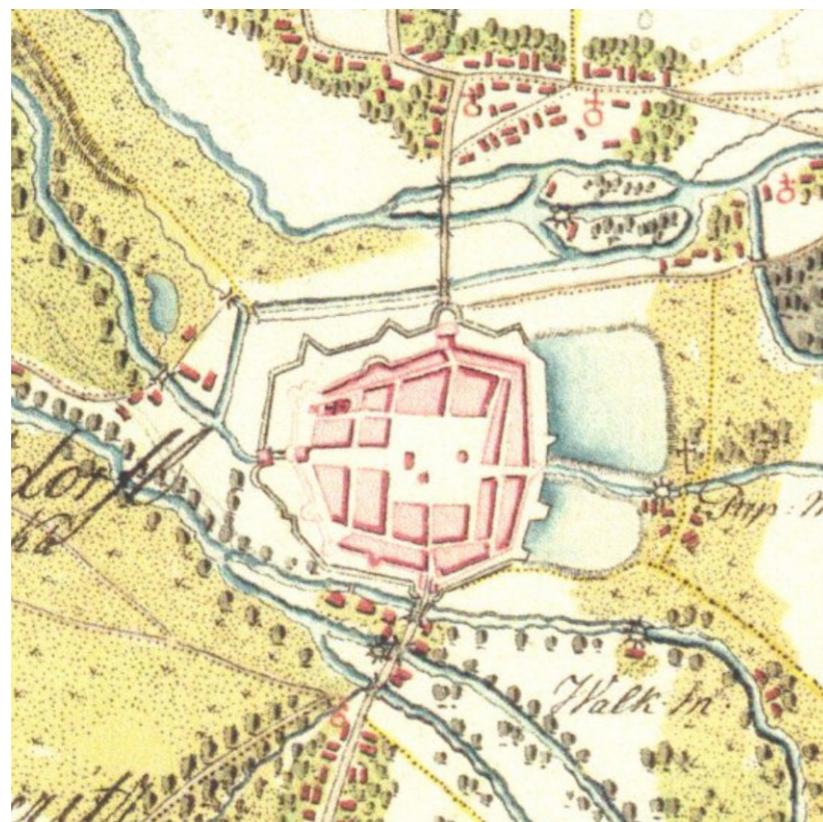
cit. (1.1), (1.2), (1.3), (1.4)

Müllerovo mapování; 1720 I oficiální mapový podklad Moravy z první poloviny 18. století - vidíme zde hradební systém Litovle i návazost na okolní obce a říční síť

druhé vojenské mapování; 1806-1869 I na druhém - františkově - vojenském mapování můžeme vidět detailnější zobrazení struktury města; za zmínku stojí zobrazení některých stromových alejí, které zde během novověku vznikaly

první vojenské mapování; 1764-1768 I toto mapování, nazývané též Josefské, ukazuje Litovle ve druhé polovině 18. století - hradby jsou stále přítomny, přibývají však litovelské rybníky

třetí vojenské mapování; 1876-1878 I třetí vojenské mapování bylo vytvořeno, aby nahradilo druhé, které nebylo dostatečně detailní; můžeme zde vidět přesnější zákres budov a stromů, zajímavé je také čitelnější zaznamenání říčních toků

sokolovna; nedatováno I funkcionalistická budova litovelské sokolovny postavená v návaznosti na plovárnu a sportovní areál ve 30. letech; slouží organizaci Sokol dodnes

historie

Litovel moderní a soudobá

S nástupem 20. století nastává pro Litovel další čas změn. Velký vliv na podobu a změny ve struktuře města má průmysl, jemuž musí ustoupit část historické zástavby. Tradiční potravinářské závody - cukrovar, lihovar, konzervárna a sladovna - jsou doplněny o další odvětví. Významný je především strojírenský průmysl. Zmínit je nutné třeba litovelské papírny a také tradiční výrobu gramofonů. Později se zde objevuje i další, lehký průmysl, který ve městě působí dodnes. Samozřejmostí je pak pivovarnictví.

Během počátku 20. století dochází k modernizaci města - buduje se nová infrastruktura, předlážďují se chodníky a město je elektrifikováno (v místě bývalého městského mlýna je zřízena elektrárna). V Husově ulici je vystavěna nová vila, do níž je roku 1913 umístěna sbírka Krajinské muzejní společnosti. Zároveň jsou vykáceny městské topolové aleje a nahrazeny kaštany a lipami. První světová válka změny na čas přerušila, v meziválečném období se na ně však úspěšně navázalo. Dochází k dalšímu budování, úpravám toků řek atd. Roku 1935 pak byla dokončena funkcionalistická budova nové Sokolovny vedle Reálného gymnázia.

Druhá světová válka a odsun Němců vývoj města dále zpomalily. Za socialismu došlo

ke znárodnění průmyslových i zemědělských podniků a v důsledku nárůstu zaměstnanosti ve státních závodech nastala nutnost výstavby nových bytů. Od 60. do 80. let jsou postupně vystavěna sídliště Novosady a nové sídliště Vídeňská (v místech bývalého kláštera sv. Ducha). Zároveň jsou přeměněny německé zahrady v park Míru. V průběhu let pak dochází k bourání dalších „nevyhovujících“ domů.

Po pádu socialismu se státní průmyslové podniky opět privatizují, většina z nich se však přes počáteční potíže rychle adaptuje a průmysl se ve městě dále rozvíjí. Zlepšuje se železniční napojení, buduje se kanalizace a vzniká nová průmyslová zóna. V roce 1997 město postihuje povodeň s tisíciletou vodou, o sedm let později, roku 2004 je pak poničeno tornádem. Zároveň na přelomu 90. let a 21. století buduje novou školu a také se stává místním centrem CHKO.

cit. (1.1), (1.2), (1.3), (1.4)

letecká mapa; 1953 I letecká mapa Litovle zobrazující stav města v polovině 20. století, ještě před výstavbou panelových sídlišť Vítězná a Novosady

letecká mapa; 2003 I letecký snímek Litovle z přelomu milénia - můžeme zde vidět novou průmyslovou zástavbu a také sídlíště Vítězná z 2. poloviny 20. století

historie

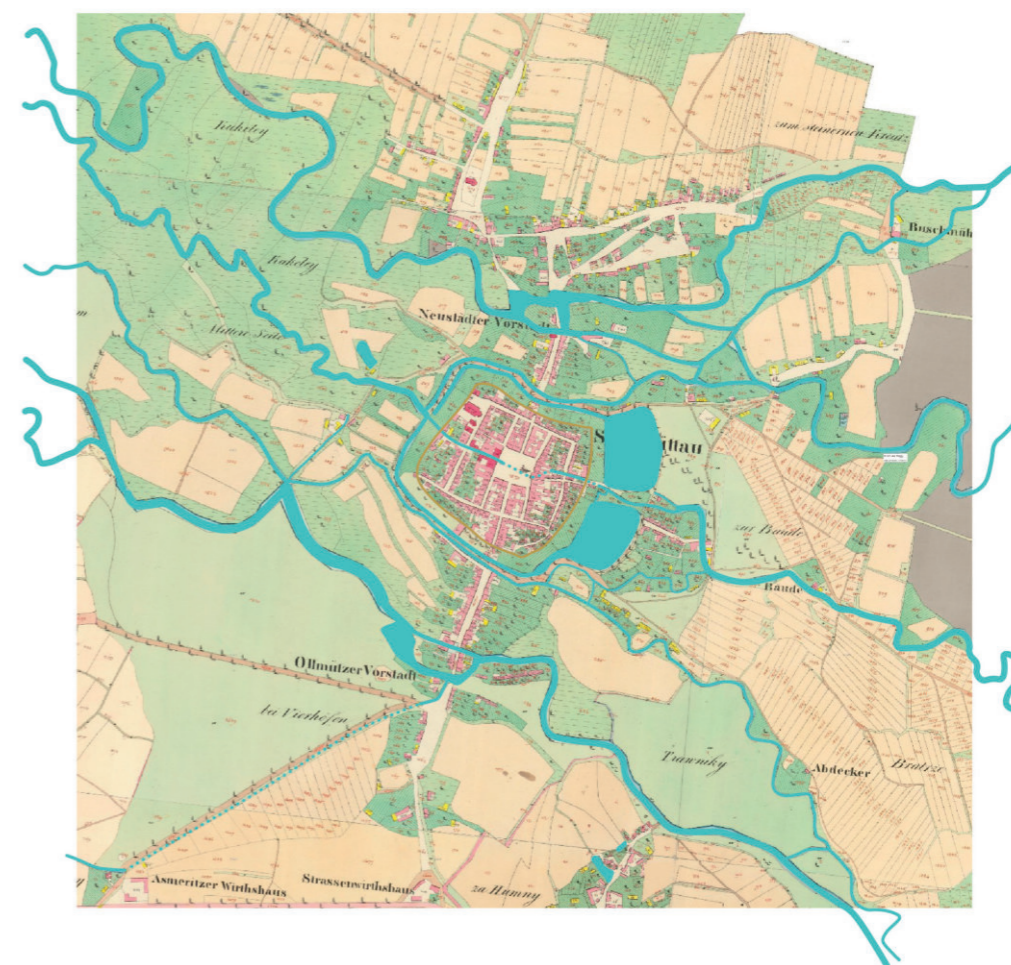
opevnění v minulosti

Již v polovině 12. století existovalo sídliště městského rázu v blízkosti brodu přes řeku Moravu. Když byl v roce 1253 kraj napaden Bely, rozhodl Přemysl Otakar II. o přeložení Starého města na lépe chráněné místo doprostřed sedmi ramen Moravy. Ramena se přirozeně meandrovala kolem nově vzniklého města a poskytovala mu tak obranu proti útočníkům. Původně protékalo rameno Nečíz náměstím Přemysla Otakara volně, později bylo svedeno pod zem a ponechán přístup po kamenném schodišti.

Ve 14. století byly založeny k zvýšení obranyschopnosti města dva rybníky, Český (dnes Uničovský) a Německý (dnes Olomoucký). Vybraný materiál při jejich výstavbě byl použit na ochranné valy kolem města.

V roce 1327 povolil Jan Lucemburský stavbu hradeb kolem Litovle, do této doby bylo město opevněno pouze hliněným valem, příkopem, kolovou hradbou a rameny řeky. Hradby měly být podle příkazu krále vysoké 16 loktů, tedy necelých 5 metrů. V 16. století byly zesíleny nástavbou s cimbuřími a střílnami.

cit. (1.1), (1.4), (1.9), (1.10)

historie

opevnění v současnosti

Město se nachází od roku 1990 v Chráněné krajinné oblasti Litovelské pomoraví. Většina území se rozkládá v údolní nivě řeky Moravy s lužními lesy, loukami, mokřady, tůňemi a zatopenými pískovnamy. Řeka Morava je biokoridorem s nadregionálním významem, především díky jejímu nezregulovanému přírodnímu meandrujícímu toku. Nad Litovní a jejím intravilánu je však regulována a upravena, větví se na šest ramen proplétajících se skrz město.

Dne 7. července 1997 došlo k tisícileté povodni a téměř celé město skončilo pod vodou. V reakci na to se začaly plánovat protipovodňová opatření, která by měla být dokončena nejdříve v roce 2027.

Hradby sloužily svému účelu až do třicetileté války, kdy byly po dobytí města Švédy pobořeny. Do dnešní doby se tedy dochovaly pouze na několika místech. Nejdelší část se nachází v parku Míru, další části se zachovaly především díky návaznosti na stávající zástavbu.

cit. (1.1), (1.4), (1.9), (1.11)

historie

pivovarnictví v Litovli

Prvé písomné zmienky spojené s pivovarníctvom v Litovli pochádzajú už z roku 1291, kedy Václav II. udelil mestu Litovel míľové práva na varenie a výčap piva. Toto právo platilo na 57 tzv. právovarečných (šenkových) domov. Pôvodne si pivo každý právovarečník varil sám. Časom sa však začali jednotlivé pivovarné domy spájať z dôvodu zvyšovania nárokov na kvalitu piva a nárastu spotreby. Z druhej polovice 16. storočia vieme o troch takýchto spoločných právovarečných domoch.

Avšak, v prvej polovici 18. storočia doterajšie tri pivovary nedokážu konkurovať väčším pivovarom z okolia, preto sa spájajú do jedného spoločného. Vzniká Prvý meštiansky litovelský pivovar v ktorom sa sústreďí všetka výroba sladu a piva v meste. Tento krok pomohol opäť dostať na nohy upadajúce pivovarníctvo v Litovli. Narastajúca výroba a rozvoj pivovarníctva podmienili výstavbu novej budovy meštianskeho pivovaru. Nový pivovar slúžil od roku 1770 až do roku 1814, kedy bol vystavaný nový, v poradí už tretí, meštiansky pivovar. Práve tento spomínaný pivovar, so svojimi pivničnými priestormi, je predmetom nášho návrhu.

cit. (1.12), (1.13), (1.14), (1.15), (1.16)

historie

pivovarnictví v Litovli

Do tejto doby prevládala na celom území českej republiky výroba vrchne kvasených pív. V 19. storočí však nastal zásadný zlom v technológii varenia piva. Na trh sa začínajú dostávať v stále väčšom množstve spodne kvasené pívá ktoré sú trvácnejšie avšak ich príprava je nákladnejšia. Priemyselná revolúcia však pomohla s týmto problémom a preto prichádza k veľkému rozšíreniu tohoto spôsobu varenia piva medzi vtedajšími pivovarmi. Výnimkou zrejme nebol ani Meštiansky pivovar v Litovli, ktorý fungoval práve v tomto období.

V tom čase bol pivovar, podobne ako celé mesto, pod nemeckou správou, preto ako reakcia na vtedajšiu situáciu, vzniká v Litovli roľnícky akciový pivovar so sladovňou. Postavený a vysvätený bol v roku 1894. Pôvodný meštiansky pivovar však nedokázal konkurovať novému pivovaru a preto v roku 1910 končí s produkciou piva.

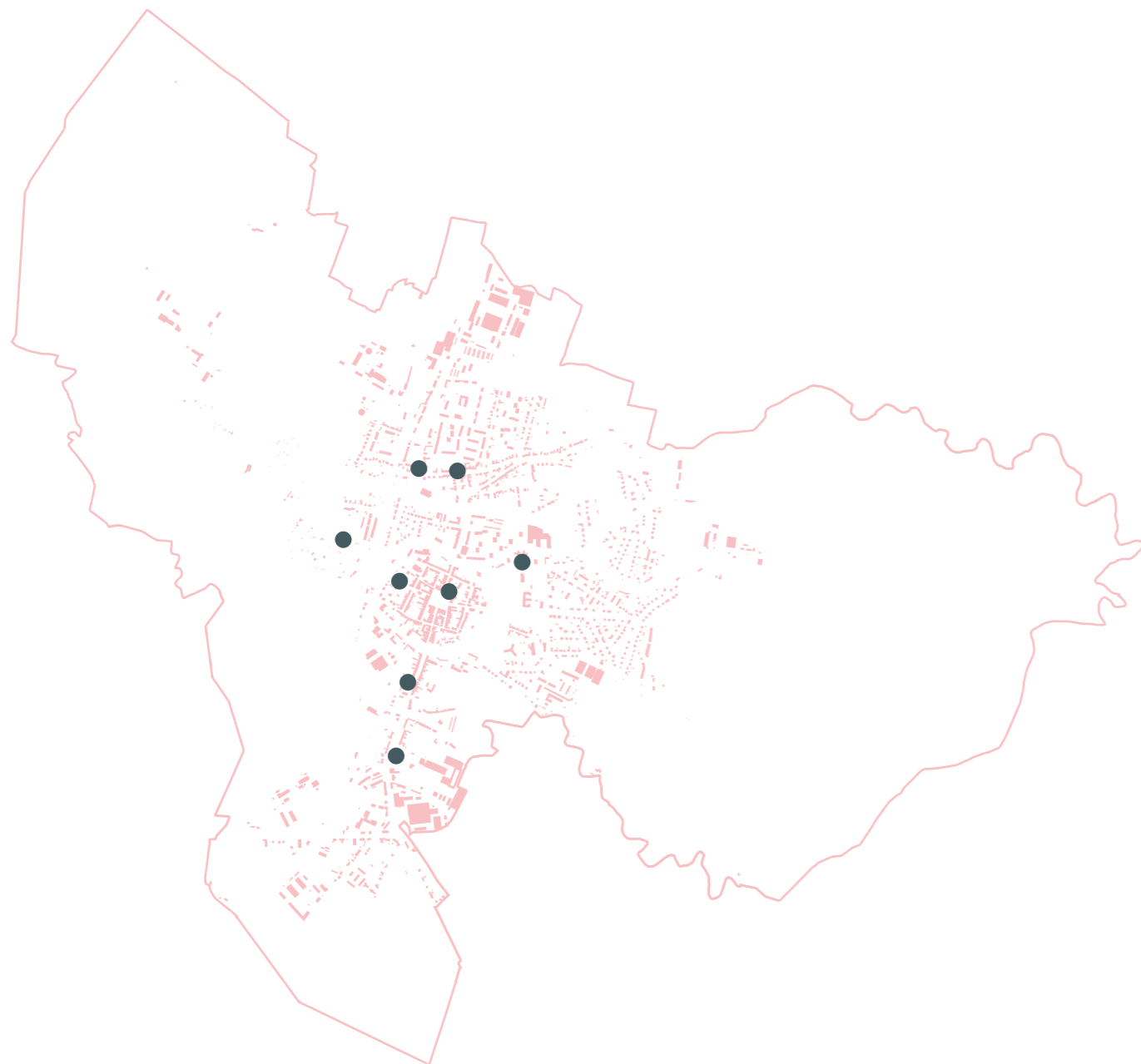
Roľnícky akciový pivovar funguje dodnes pod názvom Pivovar Litovel a spolu s přerovským Zubrem a hanušovickou Holbou je členom pivovarníckej skupiny PMS. Od roku 2011 je súčasťou pivovaru je aj minipivovar, ktorý, mimo iné, slúži aj ako laboratórium k vývoji a testovaniu nových pivných štýlov.

Od roku 2022 je na Strednej odbornej škole v Litovli otvorený štúdiijný odbor „výrobca potravín: pivovarník - sladovník“. Tento odbor bol znovu otvorený po 29 rokoch a štandardná dĺžka štúdia sú 3 roky.

cit. (1.17), (1.18), (1.19)

třetí měštanský pivovar I původní podoba třetího měštanského pivovaru - v dnešní době je budova adaptována na bydlení a z její původní podoby se příliš nezachovalo

litovelské pivovary

pivovar Ondřeje Winklera | počátek 17. století

pivovar Jakuba Blížkovského | polovina 16. století

pivovar Petra Zanzigera | později první Měšťanský pivovar

druhý měšťanský pivovar

třetí měšťanský pivovar

rolnický akciový pivovar

02 | kultura

kulturní vyžití v Litovli

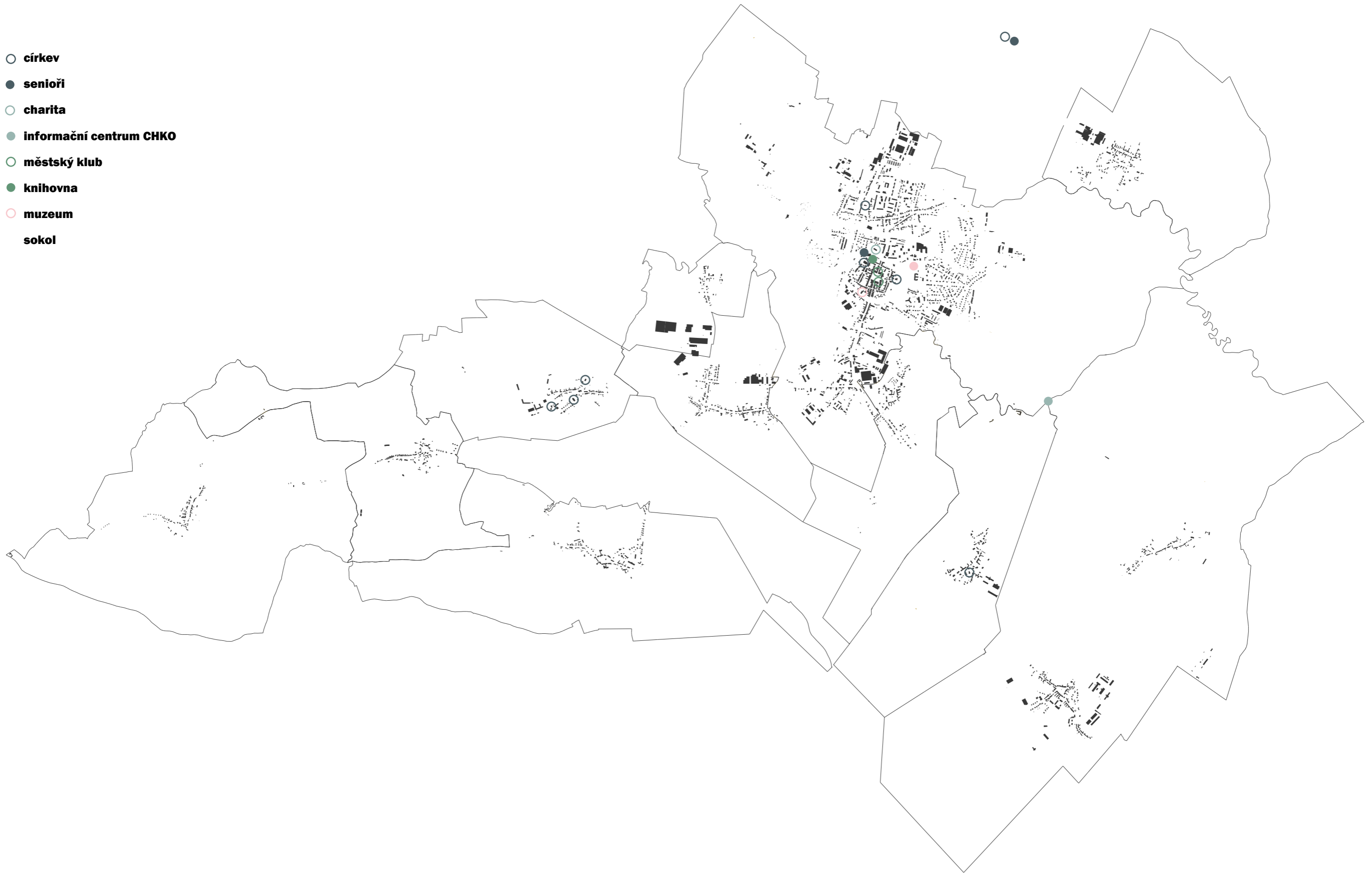
Tato analýza mapuje nejdůležitější spolky a uskupení v Litovli, které zásadně ovlivňují kulturní život místních i okolních obyvatel. Pořádají nejrůznější akce či kulturní programy po celý rok.

Jejich cílovou skupinou jsou však buď především mladší děti, senioři a pracující občané. Pro věkovou skupinu 18-26 let, studenty gymnázia kromě nejrůznějších zájmových kroužků, toho město příliš nenabízí.

Hodně velkých akcí, které opravdu stojí za návštěvu, je také vázáno na období od jara do konce léta, kdy Litovel opravdu žije díky programům pořádaným na náměstí či v pivovare, do Litovle se sjíždí turisté, vodáci a velký zájem je i o ojedinělé místní koupaliště s přírodně čištěnou vodou. Letní období však zabírají prázdniny a tak je mnoho místních obyvatel mimo město.

Kultura Litovle je tedy podstatně rozvinutá ve všech oblastech, je třeba však podpořit její využívání i za špatného a chladného počasí a přiblížit kulturu našim mladým, či lépe obyvatelům ukázat co vše jim jejich rodné město nabízí.

- církev
- senioři
- charita
- informační centrum CHKO
- městský klub
- knihovna
- muzeum
- sokol

církevní komunita

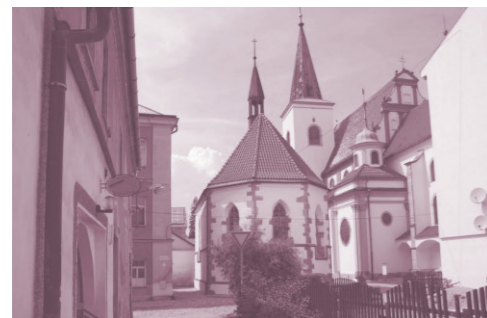
římskokatolická farnost Litovel

Od povýšení města Litovle Přemyslem Otakarem II. na město královské je farnost nedílnou součástí života města. Na majetku farnosti můžeme zaznamenat historické etapy, kterými město prošlo. Barokní farní kostel sv. Marka nese i známky románského umění. Najdeme zde taktéž gotickou kapli sv. Jiří. Na Starém městě v Litovli stojí také barokizovaný kostel sv. Filipa a Jakuba, při kterém se začátkem května koná každoroční tradiční Filipojakubská pouť, na níž se sjíždí lidé z Litovle i celého okolí. Farnost je tvořena městskými částmi města Litovel a obcemi Chořelice, Rozvadovice (s kostelem Nejsvětější Trojice), Tři Dvory a Červenka (poutní kostel sv. Alfonse).

Mezi hlavní aktivity v současné době patří: duchovní služba pro občany (zajištění pravidelných bohoslužeb), práce s dětmi a mládeží (výuka náboženství, pořádání letních pobytových táborů, sportovní aktivity, akce pořádané Mládeží děkanátu Šternberk, maškarní ples, dětský den, dílničkování), programy pro rodiny (víkendové pobyty pro rodiny, poutní zájezdy, víkendy pro tatínky s dětmi, společenské večery), péče o seniory (organizování pomoci pro starší občany, např. podpora činnosti místní charity, setkávání a přednášky pro seniory), aktivity v oblasti kultury (koncerty duchovní hudby, chvály).

Mimo jiné se v Litovli na Husově ulici nachází i modlitebna Církve československé husitské zvaná Husův sbor. Budova původně sloužila jako místní sokolovna. Dnes je kostel přístupný v době pravidelných nedělních bohoslužeb.

cit. (2.1)

charita Litovel

sociální služby

Litovelská charita působí jako nezisková organizace na poli sociální a zdravotní péče, zajišťuje humanitární pomoc v Litovli a jejím okolí. (veřejné sbírky při živelných pohromách, tradiční Tříkrálová sbírka). Kromě péče o seniory, nemocné a tělesně postižené se charita v rámci Mateřského centra Rybička

věnuje také dětem, mládeži, rodičům, pečujícím o děti na rodičovské dovolené a pečujícím o děti předškolního věku, sociálně slabým rodinám (sbírky šatstva, hraček atd.)

Díky pečovatelským službám mohou starší lidé setrvat v domácím prostředí i přes jejich zdravotní problémy, čímž se oddálí jejich umístění v nemocnici či sociálním zařízení a zároveň se jedná o velkou pomoc jejich příbuzným.

Charita umožňuje taktéž zapůjčení kompenzačních a zdravotních pomůcek (invalidní vozíky, polohovací postele, berle, chodítka, WC židle apod.).

Nedílnou součástí jsou také ošetřovatelské služby (odběry krve, aplikace injekcí, převazy, měření glykémie, pomoc při osobní hygieně atd.) Charita zajišťuje také fakultativní služby jako je např. přeprava uživatele autem pečovatelské služby.

V rámci mateřského centra Rybička je pořádáno mnoho nepravidelných i pravidelných akcí. Jedná se například o tréninkové aktivity pro děti (návčik začlenění dětí do kolektivu, samostatnost dítěte, respektování cizí autority, zpívání, cvičení, tvoření), finanční, sociální poradenství a konzultační služby, miniškola, cvičení pro maminky a slečny, besedy, workshopy, diskuze, společenství manželů, tábory

cit. (2.2)

komunita seniorů

seniorklub Litovel

Seniorklub v Litovli funguje letos již patnáctým rokem, přičemž jeho aktivita rozhodně neslabne. Po odeznění virové epidemie se jeho činnost naopak znásobila. Aktivity pořádané v Litovli jsou charakteru spíše pasivního, ovšem i aktivního, kdy se seniory vydávají daleko za hranice města na turistické či kulturní akce. Svou klubovnu mají v bezprostřední blízkosti naší řešené lokality, tedy v bývalém domě DPS (domu s pečovatelskou službou na ulici náměstí Svobody, kde probíhá většina promítání, besed a přednášek. Subjekty, se kterými seniorklub spolupracuje jsou především místní ZŠ, Městský klub, knihovna, muzeum a muzejní společnost Litovel. Exkurze, zájezdy, pěší výšlapy či

cyklovýlety pořádají seniory jak v okolí města po rozsáhlém cyklostezkami propleteném území Litovelského Pomoraví, tak do vzdálenějších končin České republiky, na hrady, zámky, rozhledny či do lázní, ale i do zahradiček. V roce 2022 byl zvolen nový výbor seniorklubu, kdy se stal předsedou bývalý starosta města Ing. Zdeněk Potužák.

cit. (2.3), (2.4)

CHKO Litovelské Pomoraví

dům přírody Sluňákov

Oblast Litovelska je charakteristická svou pestrou podmáčenou krajinou s dominantní rolí meandrující řeky Moravy, tuto oblast lužních lesů nazýváme Litovelským Pomoravím. Morava je zde typická svou meandrující podobou s četnými bočními rameny, u Střene vytváří přírodní ostrov, u Mladče pak písčiny. Na jaře bývá zdrojem častých záplav, proto stavěli předci svá obydlí dále od řeky, v Litovli, tehdejšího královského města, to ovšem neplatí a ramena řeky se prolétají celou urbanistickou strukturou.

Významným charakteristickým rysem lužních lesů je existence jarního aspektu – brzy z jara, ještě před rozvinutím listů na stromech, rozkvetou koberce sněženky předjarní, bledule jarní, dymnivky duté, dále lze hojně vidět orsej jarní, křivatec žlutý a jiné jarní květiny. Začátkem května rozkvetou i známý česnek medvědí, na který se sjíždí sběrači z širokého okolí. Jaro je tak jistě nejkrásnější roční dobou v Litovelském Pomoraví.

Od roku 1992 působí v nedaleké obci Horka nad Moravou obecně prospěšná společnost Sluňákov, sídlící v Domě přírody v nízkooenergetické budově, vzdělávací školy i celé rodiny především o CHKO Litovelské Pomoraví, kterým je obklopena. Jde o prohloubení vztahu člověka s přírodou a naučení se respektu k ní a živočichům, kteří ji obývají. Aktivita Sluňákova se rozšířila v nedávné době i přímo do Litovle, do budovy starého mlýna při okraji lesa zvaném Šargoun, který vzdělává také o včelařství a stejně jako v Horce se zde pořádají veřejné debaty, besedy či festival Ekologické dny Olomouc.

cit. (2.5), (2.6)

TJ Sokol Litovel

historie a oddíly

K založení sokolské jednoty došlo v roce 1874 skupinkou litovelských vlastenců. Zpočátku se cvičilo v různých pronajatých prostorách po městě. V roce 1892 byla sýpka Rolnické záložny přebudována na sokolovnu, a tak se Litovel stala jedním z prvních měst s vlastní budovou Sokola. Během 1. sv. války fungovala sokolovna jako lazaret k ubytování raněných vojáků pod správou Červeného kříže. V roce 1918 byl stav sokolovny vyhodnocen jako nevyhovující a tak se začalo uvažovat o výstavbě nové sokolovny na pozemku vedle reálného gymnázia. Budova staré sokolovny byla prodána Církvi československé husitské, která zde zřídila dodnes fungující modlitebnu.

V roce 1924 byl položen základní kámen nové sokolovny, k výstavbě však došlo až o mnoho let později. V roce 1932 byl za plánovanou sokolovnu vystavěn místní stadion s tribunou a věží pro předcvičovatele podle návrhu Aloise Dryáka. Ten vypracoval mimo jiné i klasicistní návrh na samotnou sokolovnu, který musel být však pro svou nákladnost přepracován. Dle nového návrhu architekta Josefa Dovrtěla byla sokolovna vystavěna ve stylu funkcionalistickém. Dominuje zde ohýbané trubkové zábradlí, prostorné sloupové okna a víceúhlová střecha. Slavnostně otevřena byla v roce 1935. Po okupaci se Sokol věnoval také humanitární pomoci pohraničním uprchlíkům. Během války zde fungovala první školní jídelna. Po válce byla sokolovna opravována, došlo k obnově lázní se saunou.

Po sametové revoluci byl Sokol v Litovli obnoven, došlo však k majetkoprávním rozporům s TJ Tatran Litovel, který se následně Sokolovny vzdal. Budovu následně získalo město Litovel, které zde provedlo spolu se Sokolskou jednotou nezbytné opravy.

V současné době Sokol zaštiťuje několik oddílů. Patří sem: sportovní oddíl tenisu, sportovní oddíl kondiční turistiky, oddíly žen, oddíl jógy, oddíl power jógy, oddíl badmintonu a divadelní/ochotnický odbor, který zahájil svou činnost nacvičenou hrou J.Drdy Dalskabáty, hříšná ve aneb Zapomenutý čert. Oddíl je činný dodnes a jeho představení se těší mezi Litoveláky velké oblibě.

S Litovlí je neodmyslitelně spjata osobnost zápasníka Gustava Frišenského, jehož socha stojí před Sokolovnou.

cit. (2.7), (2.8), (2.9), (2.10)

městský klub

nejvýznamnější kulturní činnost

Kulturní zařízení Městský klub je příspěvkovou organizací se samostatnou právní subjektivitou, který byl zřízen začátkem roku 1992 rozhodnutím zastupitelstva města Litovle. Rozsah působnosti a práva klubu jsou dána zřizovací listinou, kde je také specifikováno, jaké kulturní služby může a má poskytovat. Jde především o pořádání a zprostředkování uměleckých produkcí všem věkovým sociálním skupinám, podporu činnosti Zájmových uměleckých skupin, vydavatelskou a kurzovní činnost či spoluúčast na pořádání městských nebo zahraničních kulturně společenských akcí.

Dle Organizačního řádu je Městský klub rozdělen na oddělení umělecké produkce, kde spadá dramaturdie, produkce, propagace a druhé oddělení provozní, kam patří pronájem sálů, prodeje vstupenek, správa budov a techniky. Budovy, které spravuje, dále využívá pro konání akcí, těmi jsou budova MK s koncertním sálem, klubovna, učebny a zkušebny a hotel Záložna se svým velkým a malým sálem. Městský klub v současné době provozuje také svou výstavní síň, kde se především prezentují výtvarná umělecká díla studia ATELIER fotografů a výtvarníků působících v městě Litovli, jeho regionu anebo z jiných měst ČR.

Klub spolupracuje především se základní uměleckou školou, muzeem, knihovnou, uměleckou agenturou a turistickým informačním centrem.

Programová realizace akcí vzdělávacích, poznávacích, zábavných i činnosti zájmových uměleckých skupin vychází z dramaturgického plánu Městského klubu, který je základním předpokladem pro zajištění kulturních služeb a kulturního servisu občanům města. Jednou z nejznámějších akcí pořádanou klubem je festival Hanácké Benátky, jak je také přezdíváno samotné Litovli, díky několika ramenům řeky proudícím pod ulicemi.

cit. (2.11)

městská knihovna

dům soukenického cechu

Historicky sídlila Litovelská knihovna v budově sokolovny, dnešního kostela Husitského sboru. Nejprve, roku 1865 založili čtenářský spolek, později Městská beseda, kde pořádali veřejná čtení českých knih. Litovelská knihovna následně vystřídala hned několik sídel, v roce 1998 se ale trvale usídlila v domě soukenického cechu, který téměř sousedí s naší řešenou lokalitou a patří mezi původní zástavbu města, která činila zhruba 60 domů. Tato renesanční budova pochází z 30. let 16. století a bezprostředně se dotýká městského hradebního okruhu, přičemž se dodnes zachovaly obvodové zdi i se střeleckým ochozem. Dům nejprve patřil soukenickému cechu, své doby nejpočetnějším a nejbohatším řemeslníkům města. Následně roku 1668 koupila dům Lichtenštejnská kněžna a zřídila zde špitál pro knížecí služebnictvo. Budova byla do dnešní podoby restaurována až ve zmíněném roce 1998, čemuž předcházelo několik let, co sloužila jako Olomoucký archiv. Součástí Městské knihovny v Litovli jsou i pobočky nacházející se v místních částech, kterými jsou Chořelice, Rozvadovice, Unčovice, Březová, Nasobůrky, Víška, Chudobín, Myslechovice, Nová Ves, Savín a Tři Dvory. Náplní knihovny jsou kulturní a informační potřeby města, přičemž pořádá i křty knih, dětské akce a čtecí schůzky.

cit. (2.12)

městské muzeum

budova měšťanské střelnice

Budova dnešního muzea je postavena na místě měšťanské střelnice, původně dřevěné budovy užívané členy litovelského střeleckého bratrstva. Litovelské střelecké spolky byly jedny z nejstarších na Moravě, dokladem jsou tzv. střelecké a maršálské řetězy s přívěsky, z nichž jeden nese letopočet 1518, což dokazuje existenci bratrstva až do 18. století. Ke střelnici byla mezi lety 1845-1875 dodána též hostinská činnost, a následně sály pro ochotnická divadla, plesy, karnevaly a včírky, čímž vzniklo jakési

městské centrum dění. Roku 1854 se Střelecká společnost stala prvním úředně schváleným spolkem v Litovli. Roku 1919 bylo městské muzeum přesunuto do prvního patra budovy střelnice, kterou následující roky obývalo a rozšiřovalo se postupně po celé ploše, kde byly uloženy sbírky muzejní a archivní povahy. V dnešní době pořádá muzeum v Litovli mimo své stálé expozice o řemeslech, hracích strojích a Gustavu Frištenenskému také workshopové dny, například řemeslné soboty nebo vyhlašuje výtvarné soutěže pro děti.

V přízemí muzea se nyní nachází i dětská herna s kavárnou Prckoviště, jehož zahrádka je součástí muzejního dvora.

cit. (2.13), (2.14)

litovelská kavárna, statek Doubravský dvůr

regionální produkce

Litovelská kavárna nacházející se v pasáži Mlýnice, kde svou činností otevřeli průchod a zkratku k autobusovému nádraží a zadní straně naší řešené lokality od hradeb, spojuje mnohé aktivity, jako jsou prodej lokálních potravinových i řemeslných výrobků, workshopy, vernisáže umělců z celé republiky či autorské čtení. Mimo kavárnu je to také mezigenerační herna se skromnou knihovnou. Kavárna se pyšní také certifikovanou nálepkou HANÁ regionální produkt a je provozována organizací Spolkovna podporující lokální produkci.

Statek Doubravský dvůr je farma založena na konceptu soběstačnosti, lokální produkce, recyklace odpadů a čerpání obnovitelných zdrojů. Dvůr je celoročně přístupný jak pro jednotlivce vzdělávající se po vlastní ose či dětské skupiny s průvodcem. Následně nabízí v areálu v budově sýpky občerstvení a prodej výrobků z lokálních surovin, především z mléka místních kraviček. Sýpka je počátečním i cílovým bodem Stezky ztracených zvířátek vedoucí přes část Litovelského Pomoraví, vzdělávající především děti zábavným způsobem, kde na sedmi stanovištích plní úkoly.

cit. (2.15), (2.16), (2.17)

hudba v Litovli

Hanačka, Palora, Kantika, Mláď, Senzakord, ZUŠ Litovel

Hlavním záměrem hanáckého folklorního souboru Hanačka je snaha o propagaci hanáckých krojů, písní a tanců, tak aby hanácká kultura a tradice neupadla v zapomnění. Soubor v Litovli funguje od roku 1981 a v současnosti čítá zhruba 30 členů (dospělí i děti). Hanačka nabízí sólové ukázky a komorní tance, velká taneční vysoupení s lidovým vypravěčem či přednesem hanácké poezie. Taneční soubor se schází v Koncertním sále MK Litovel a nedílnou součástí je i dětský soubor. Hanáčci, který byl založen v roce 2000. Nabízí i velké komponované programy jako je Hanácká svatba, Dožínky či Ostatky - Pochovávaní basy. Jako samostatný celek již v dnešní době působí Hanácká muzika „Hanácká mozeka“, s Hanačkou však spolupracuje.

Při Gymnáziu Jana Opletala v Litovli působí také smíšený pěvecký sbor Palora, což je v hanáckém dialektu označení pro sešlost více lidí. Sbor každoročně pořádá dva velké koncerty (v prosinci a koncem května) a několik menších koncertů u příležitosti oslav, výročí či vernisáží na gymnáziu nebo v okolí Litovle či v zahraničí.

Dalšími významnými sbory jsou smíšený pěvecký sbor Kantika (zkouší každé pondělí na MK Litovel) a smíšený pěvecký sbor Senzakord. Při ZŠ Vítězná působí dětský pěvecký sbor Mláď.

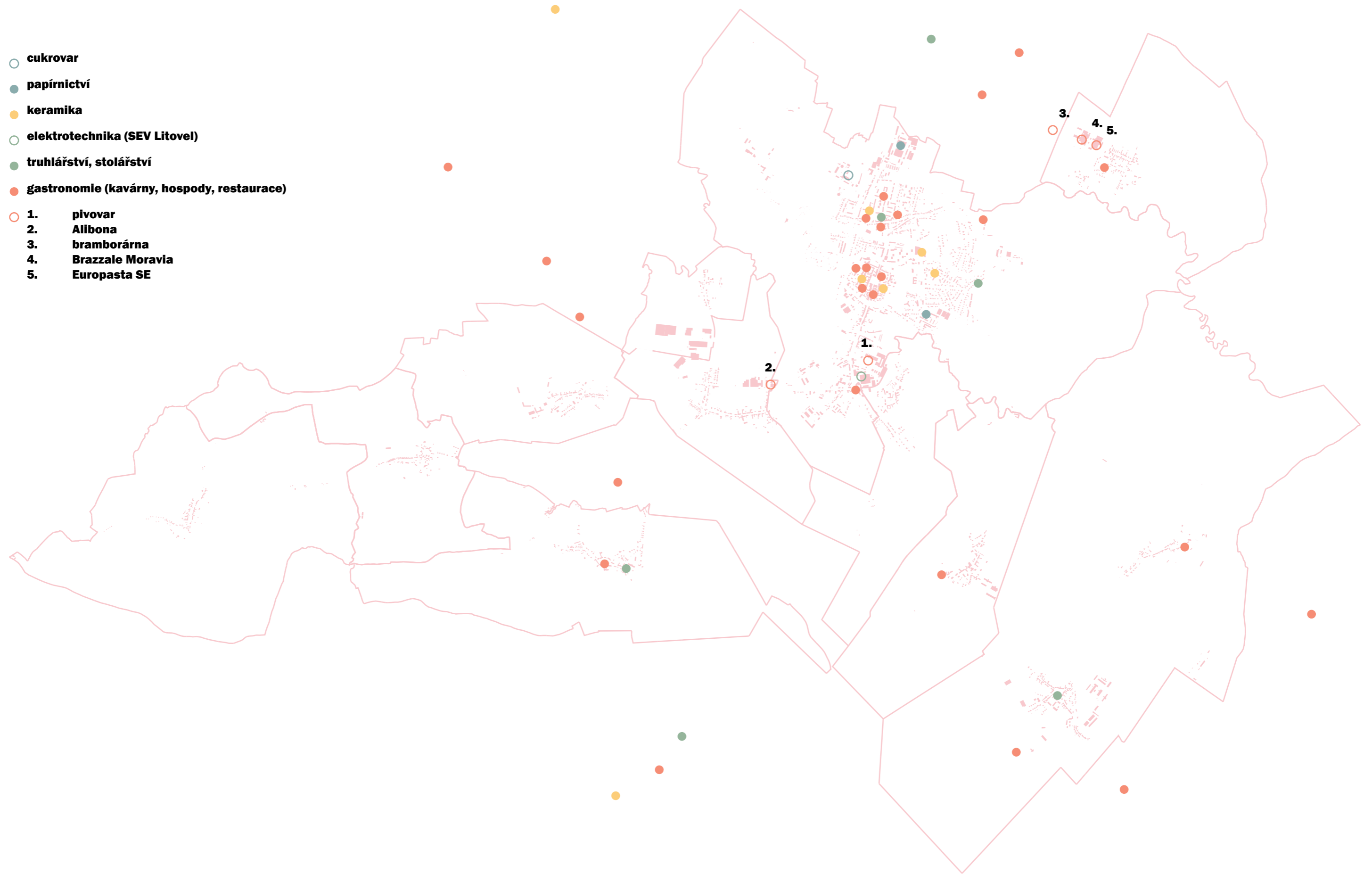
V rámci Litovelského kulturního léta bývají také na dvoře MK Litovel pořádány hudební podvečery, kde si návštěvníci mohou poslechnout hudební skupiny různých žánrů.

V Litovli mají děti taktéž možnost navštěvovat Základní uměleckou školu Litovel na ul. Jungmannova, která v Litovli funguje už od roku 1900, kdy byla otevřena Městská hudební škola U bílého konička na náměstí. Škola potom pořádá pravidlené koncerty jako podzimní, mladších žáků, pololetní, klavírní, jarní, absolventský a závěrečný. Miniband a soubor bicích nástrojů pořádá i koncerty vlastní. ZUŠ umožňuje vzdělávání jak v oboru hudebním tak výtvarném.

cit. (2.18), (2.19), (2.20), (2.21)

- cukrovar
- papírnictví
- keramika
- elektrotechnika (SEV Litovel)
- truhlářství, stolářství
- gastronomie (kavárny, hospody, restaurace)

- 1. pivovar
- 2. Alibona
- 3. bramborárna
- 4. Brazzale Moravia
- 5. Europasta SE

svaz rybářů

rybníkářství

Rybáři v Litovli mají tradici od dávných dob, kdy na počátku stála slovanská rybářská ves, kde bylo rybaření na řece Moravě volnou živností. Od 15. století se už bavíme o organizovaném rybářství, kdy se rybníky zakládaly záměrně pro chov ryb, které byly zdrojem příjmů pro celé město. Nejprve založili u Zbyňkova rybník pánové z Vlašimě, Albrecht z Boskovic měl před rokem 1564 „Karasový rybník“ za novozámeckým dvorem. Velké rybníky byly v Chudobíně a Úsově, na Uničovsku v Přivocích a v Šumvaldě a také pod unčovickou tvrzí. Když litovelští měšťané viděli zisky pánů z chovu ryb, odhodlali se také k podobnému kroku. V roce 1913 vyšla výzva k založení českého Rybářského spolku v Litovli, světová válka ovšem utlumila tuto iniciativu. Teprve 6.2.1922 byla za účasti 42 zájemců založena v hostinci U zeleného stromu místní organizace Čs. rybářského svazu.

V dnešní době vykonává český rybářský svaz v Litovli rybářské právo a zajišťují chov, ochranu a lov ryb v rybnících. Také se starají o životní prostředí širšího okolí a obhospodařují mimopstrukový revír Moravy zahrnující Mlýnský potok, Čepovo jezero a nedaleký zatopený kamenolom.

Svaz pořádá v Litovli závody či dětské dny a slavnosti, kdy ukazují rybolovné způsoby a vzdělávají zájemce o Litovelské Pomoraví a živočišných, které jej obývají.

cit. (2.22)

vodní sporty

vodáctví a koupaliště

Významnou součástí kulturního života v Litovli tvoří činnost vodácké komunity při Loděnici Litovel v Komárově. Na této adrese totiž sídlí In-Life kemp Litovel, Vodácká hospoda a taktéž TJ Vodní sporty Litovel, která zaštiťuje oddíly vodního slalomu a sjezdu, rychlostní kanoistiky a vodní turistiky a její závodníci jsou dokonce každoročně členy národního reprezentačního týmu ČR. TJ VS Litovel pořádá také známé akce jako je BOBR CUP, BOBR BIKE, FREE JÍZDA.

In-life Morava kromě půjčování lodí pořádá vodácké příměstské akce (letní vodácká školka) pro děti, projekt Krásná Morava a spolupracuje se SPARTAN RACE. Kromě akcí pro děti spadají do jeho kompetence také programy pro rodiny, školy, firmy (teambuildingové akce).

V CHKO Litovelské Pomoraví je vyznačena vodácká cesta buď celoroční (od Mohelnice po Litovel po hlavním toku Moravy, od Litovle -most přes Malou Vodu, ul. Palackého po jez Hynkov po Malé Vodě a od jezu Hynkov po Olomouc po Mlýnském potoce), nebo v období od 1. 8. do 31. 3. od Litovle po jez hynkov po hlavním toku Moravy. Mimo toto období platí v tomto úseku NPR zákaz vstupu.

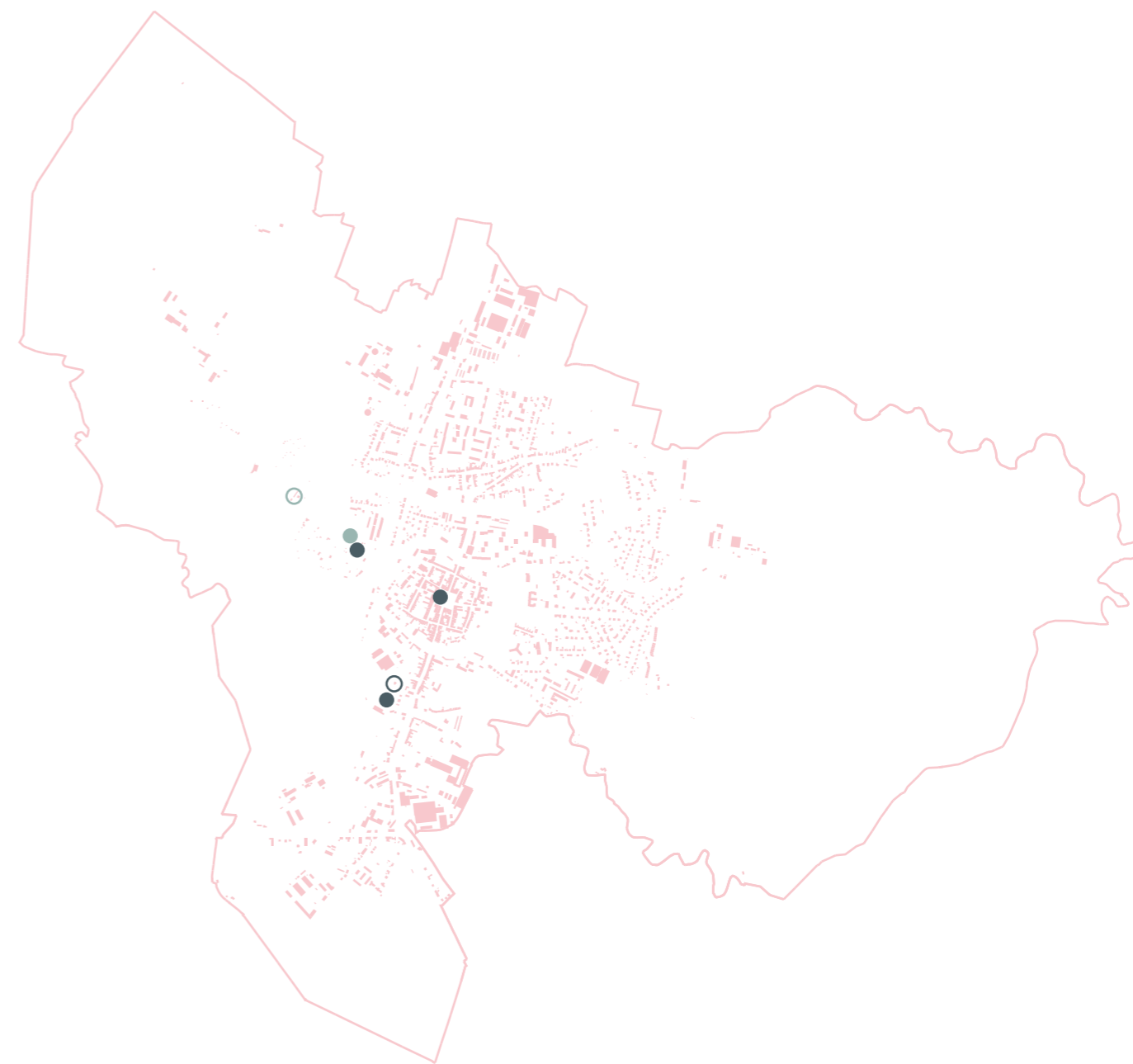

Nedaleko kempu se nachází Přírodní koupací biotop Litovel. Jelikož je voda bez chemie, čištěná pouze přes speciální rostliny v lagunách, jedná se o jedno z nejvyhledávanějších koupališť v celém Olomouckém kraji i jeho okolí. Lákavá je rovněž okolní příroda, která přímo vybízí k relaxaci. Biotop byl založen na místě původního koupaliště z roku 1937, jehož podoba se v 60. letech 20. stol. výrazně proměnila.

cit. (2.23), (2.24)

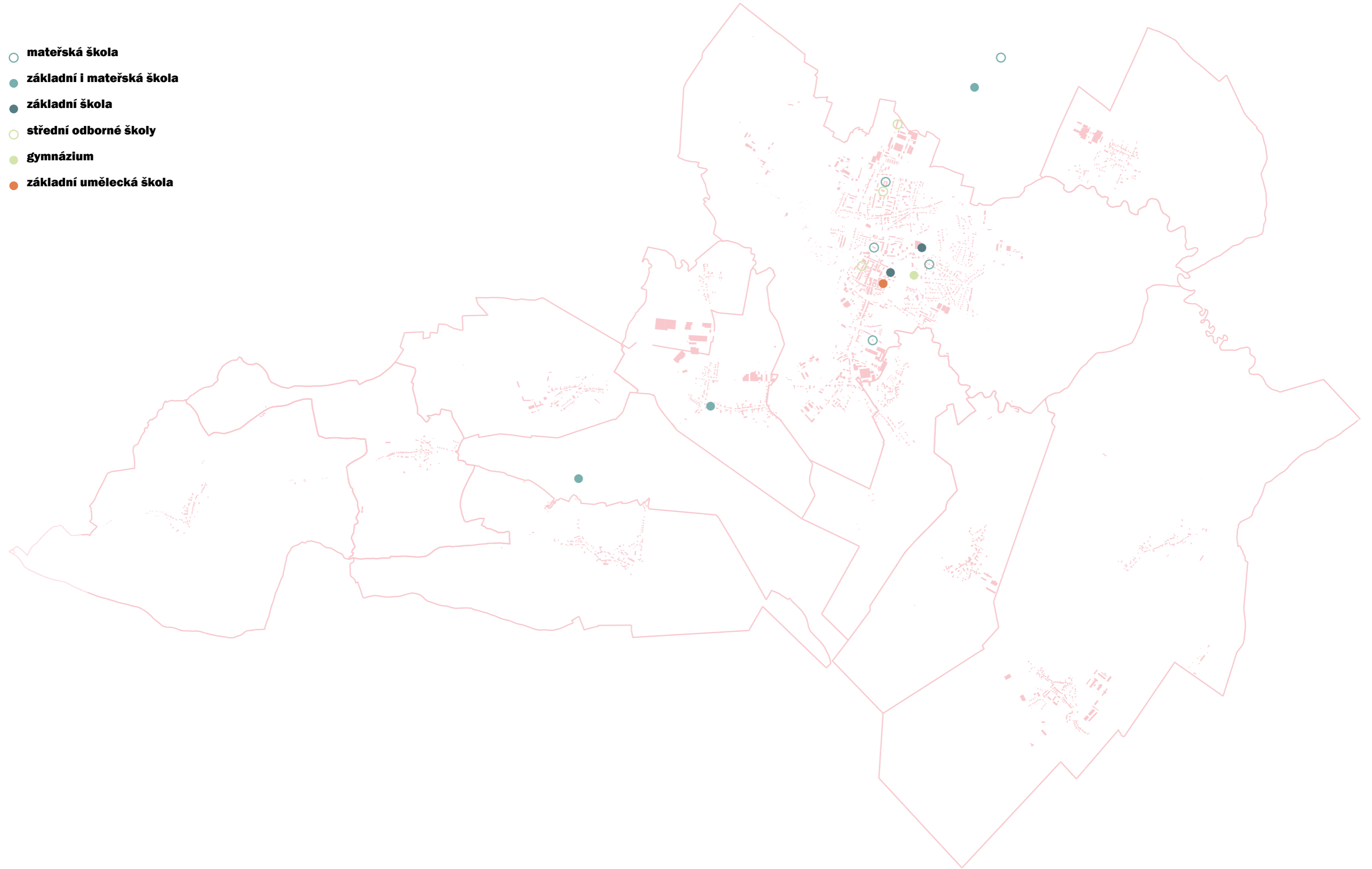

obr. 2.2.8
obr. 2.2.9
obr. 2.2.10

- koupaliště
- půjčovna lodí
- rybářský svaz
- nástupní a výstupní místo pro sjezd

- mateřská škola
- základní i mateřská škola
- základní škola
- střední odborné školy
- gymnázium
- základní umělecká škola

03 | územní plán

územní plán

širší vztahy

Město leží na rozvojové ose Hradec Králové - Pardubice - Moravská Třebová - Mohelnice - Olomouc - Přerov. Základem této osy je tranzitní železniční koridor a plánované prodloužení silnice R35 do Olomouce. Tím vznikne (včetně dálnice D11) druhé kapacitní západovýchodní silniční propojení v ČR.

Priorita města je rozvíjet bydlení, smíšené obytné zóny a plochy k rekreaci v kombinaci s výrobou a ekonomickými aktivitami.

cit. (3.1), (3.2)

územní plán

koncept rozvoje

Zklidnění prostoru náměstí Přemysla Otakara: z centra města bude postupně vyloučena silniční doprava nadmístního významu; organizace dopravy v památkové zóně (možná jednosměrky z některých ulic, pěší zóny, cyklotrasy); oživení centra využitím partnerů obytných domů pro občanské vybavení a služby, ale ne na úkor bytů.

Centrum města je památkovou zónou a leží za hranicí záplavové oblasti stoleté povodně. Samotný areál pivovaru je obklopen škálou různých kvalit města. Bydlením v bytových domech, bydlením v rodinných domech, řekou (nadregionální, regionální biokoridor) a občanskou vybaveností (domov pro seniory, městská knihovna, hasiči, školka).

cit. (3.3), (3.4)

stav	návrh	územní rezerva			
BI	BI	(BI)		TE TV TK	TE
BH	BH			DS	DS (DS)
SO.1	SO.1			DZ	
SO.2	SO.2	(SO,2)		ZP	ZP
OX	OX			Zx	Zx
OV.1	OV.1				
OV.2					
OV.3					
OV.4	OV.4				
OV.5					

Plochy s rozdílným způsobem využití

- plochy individuálního bydlení
- plochy bydlení hromadného typu
- plochy smíšené obytné centrální
- plochy smíšené obytné ostatní
- plochy občanské vybavenosti specifických forem
- plochy občanského vybavení: vzdělávání, výchova
- sociální služby
- zdravotní služby
- kultura
- veřejná správa

plochy technické infrastruktury - energetika, vodovod, kanalizace

- plochy pro silniční dopravu
- plochy pro drážní dopravu
- veřejná prostranství a plochy těles komunikací
- plochy zeleně parkové
- plochy zeleně ostatní a specifické

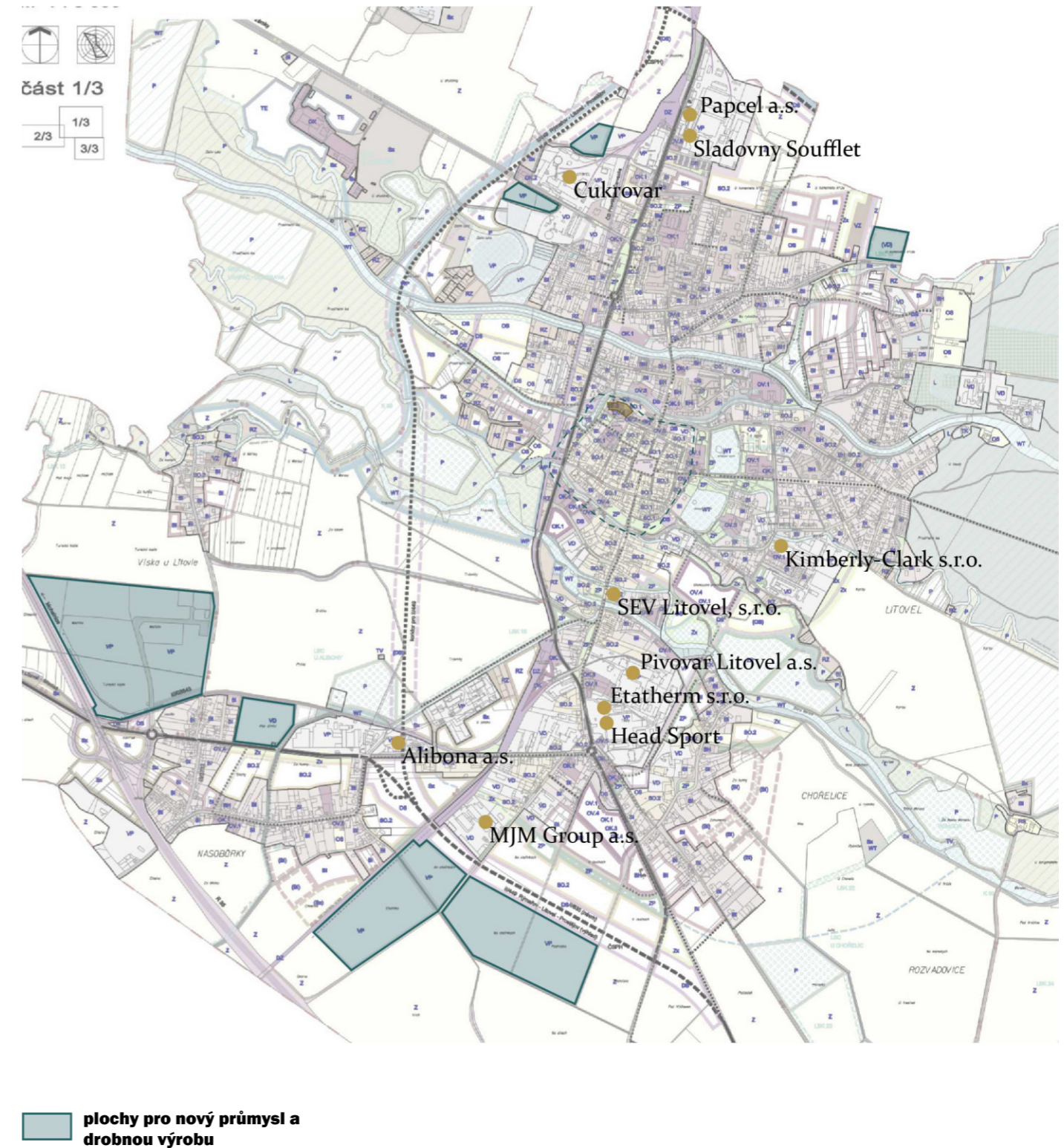
územní plán průmysl

Město Litovel a jeho vesnická část jsou průmyslově zemědělským centrem. Snahou města je a bude vytvářet dobré podmínky pro oživení podnikatelských areálů i pro nově příchozí investory. Nový průmysl bude umístěn podél silnice R35 a v jižní části města. Různé druhy služeb, projekční činnost, obchodní činnost, správní a údržbářská střediska, příspěvkové a rozpočtové organizace atd.

Zemědělství: tři zemědělská družstva;
řepařská oblast s nejlepší bonitou půdy.

Provozy, které jsou nevhodně situovány v obytných zónách by sem měly být postupně přemístěny.

cit. (3.7), (3.8)

územní plán

rekreace

- rozvoj pěší turistika, cyklo, koupání a vodní sporty, agroturistika
- nové pěší trasy

Cyklo:

Nejatraktivnější v území, spolupráce s Olomoucí a dalšími obcemi na rozvoji cyklotras. Hlavní trasa vede ze Zábřehu přes Litovel do Olomouce.

Vodní:

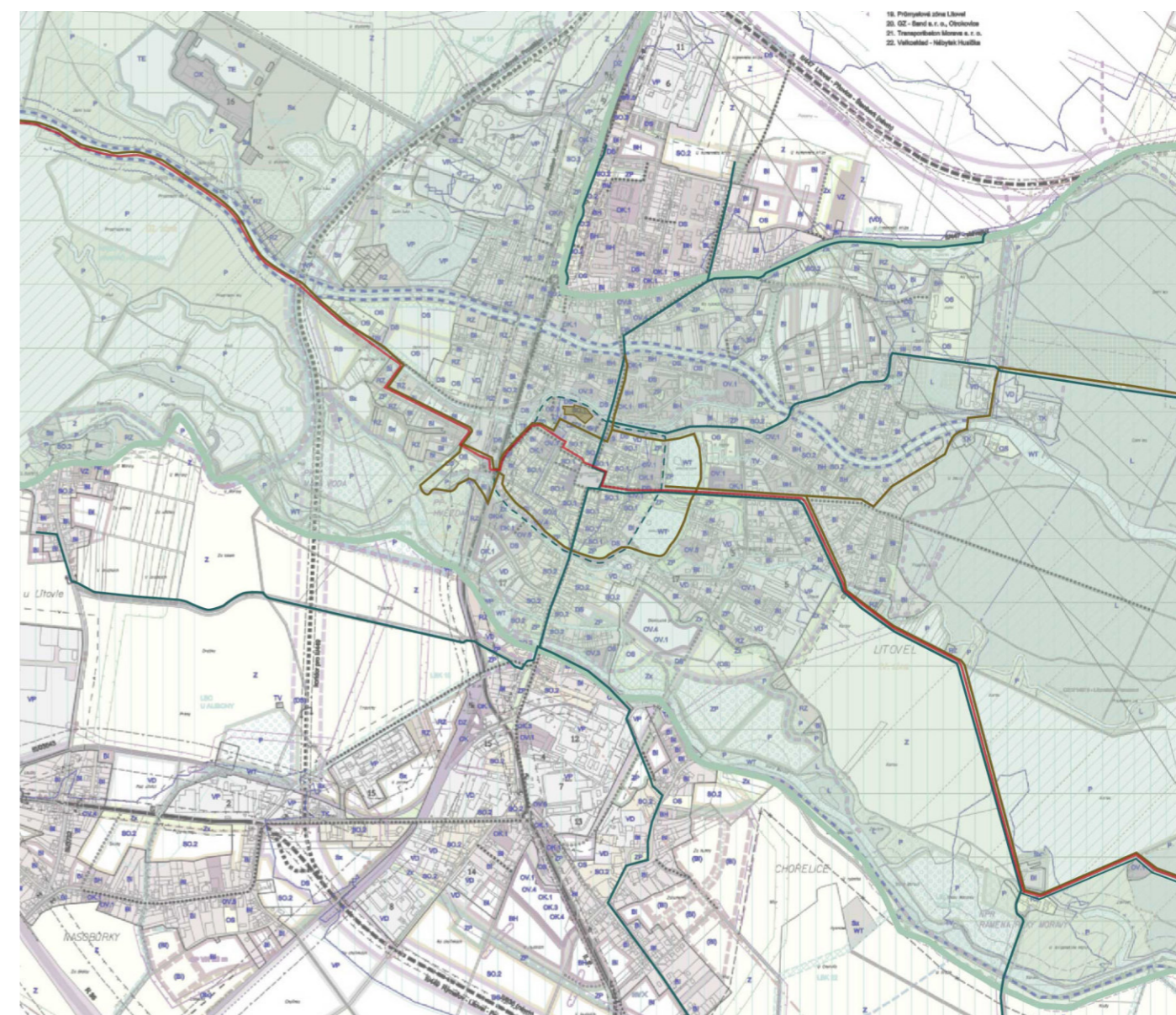
Morava splavná z Hanušovic a vhodná je trasa Lukavice - Litovel
Závisí na ochraně přírody - Moravě je významný biokoridor.
Rozšíření koupaliště a propojení s vodáckou základnou.

Agroturistika:

Patří zatím mezi perspektivní způsob rozvoje turistiky v oblasti. Návratem k vlastnickým poměrům - obnovou rodinných farem, lze předpokládat i návrat tohoto způsobu relaxace zejména návštěvníků z měst (podle pamětníků byla za I. republiky tato forma letní dovolené v kraji rozšířená).

Historické centrum a velká část města leží v CHKO Litavské Pomoraví.

cit. (3.9), (3.10)

- cyklostezky
- naučné stezky
- červená turistická trasa
- chko Litavské Pomoraví

územní plán

automobilová a pěší doprava

Městem prochází silnice II. třídy směřující z Olomouce na Uničov a dále silnice II. třídy směrem na Štenberk. Centrum je obsluženo převážně jednosměrkami. Náměstí Přemysla Otakara je průjezdné a částečně používané jako parkoviště. Pás za bývalými hradbami je pěší zónou, která je téměř kruhová až na část u bývalého pivovaru, která je obousměrnou silnicí. Pěší zóna zasahuje až ke dvěma rybníkům v těsné blízkosti centra.

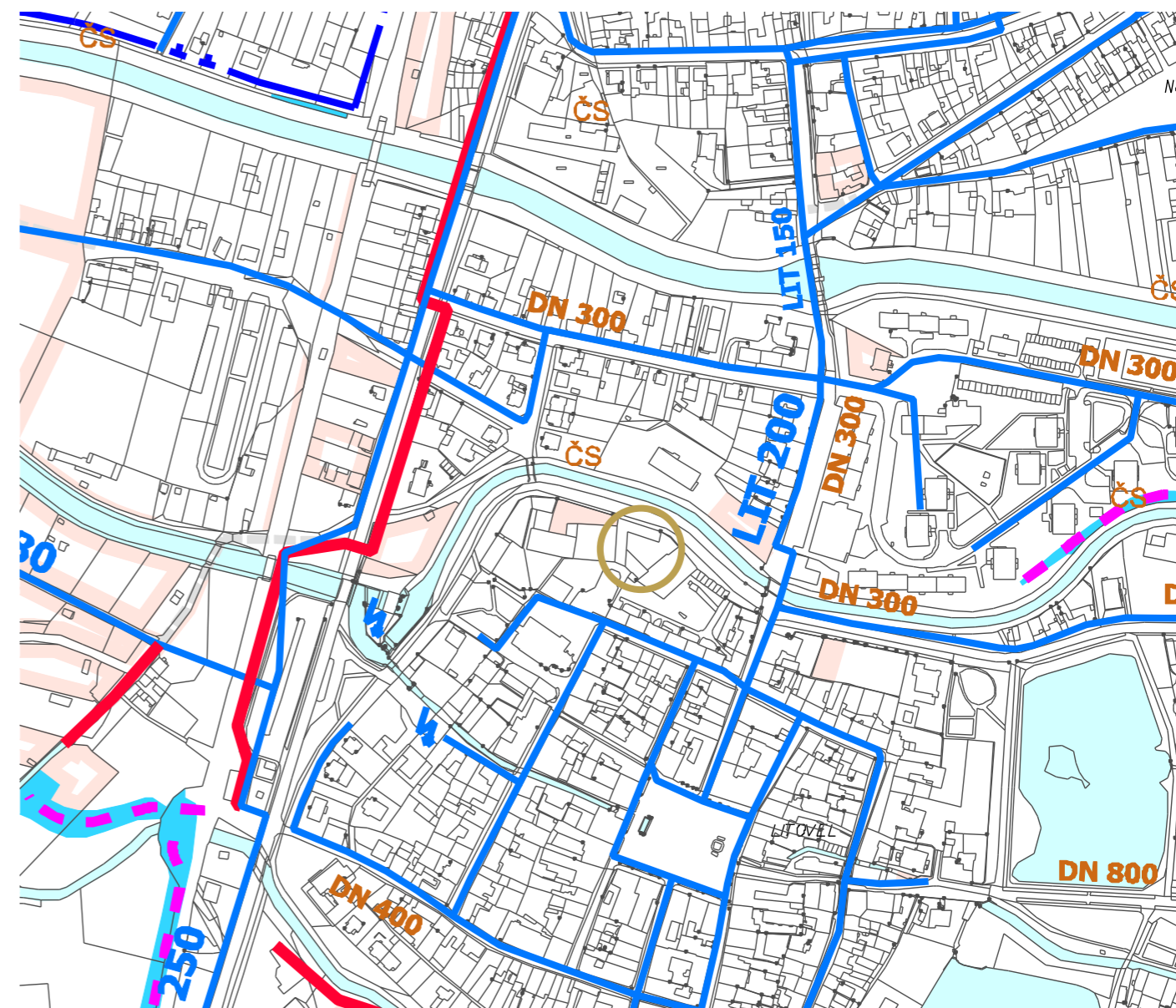

- silnice II. třídy
- obousměrné komunikace
- slepé obousměrné komunikace
- jednosměrné komunikace
- pěší komunikace
- zákaz vjezdu (hasiči)

územní plán vodovod

Návrh vybudování nového zdroje vody - vrt v severní části města. Protipovodňová ochrana je řešena jezy. Revitalizace Moravy nad jezem Litovel - zprostupnění jezu pro vodní živočichy, dělení průtoků toků. Návrh Rybí cesty na Mlýnském potoce - Malé vodě.

cit. (3.16), (3.17), (3.18), (3.19)

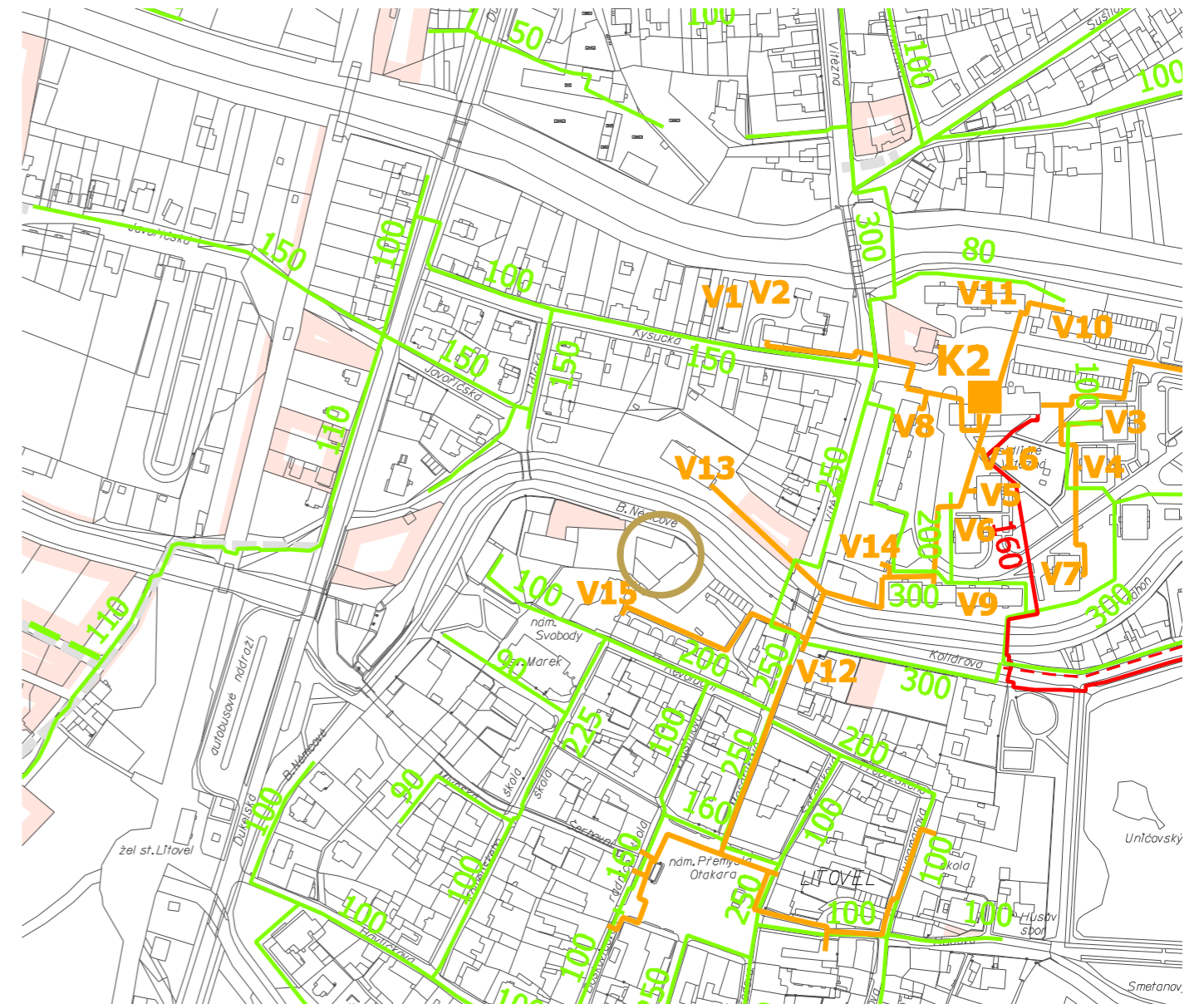

	vodovod
	výtlačný vodovodní řad
	vodovodní přivaděč
	vodovodní přivaděč ke zrušení
	čerpací stanice, oddělovací komora
	vodojem
	vodní zdroj
	hydrogeologický vrt
	odlehčovací kanál

územní plán plynovod

Město je napojeno na VLT plynovod. Zásobování řešeno pomocí STL, NTL. Návrh přípojek VLT pro továrny v průmyslové oblasti. dva systémy centrálního zásobování teplem (CZT) - teplárna Uničovská s horkovodní soustavou, výtopna Vítězná s teplovodní soustavou. Dále několik průmyslových tepláren a výtopen, které slouží k výrobě tepla pro podnikatelskou sféru.

cit. (3.20), (3.21)

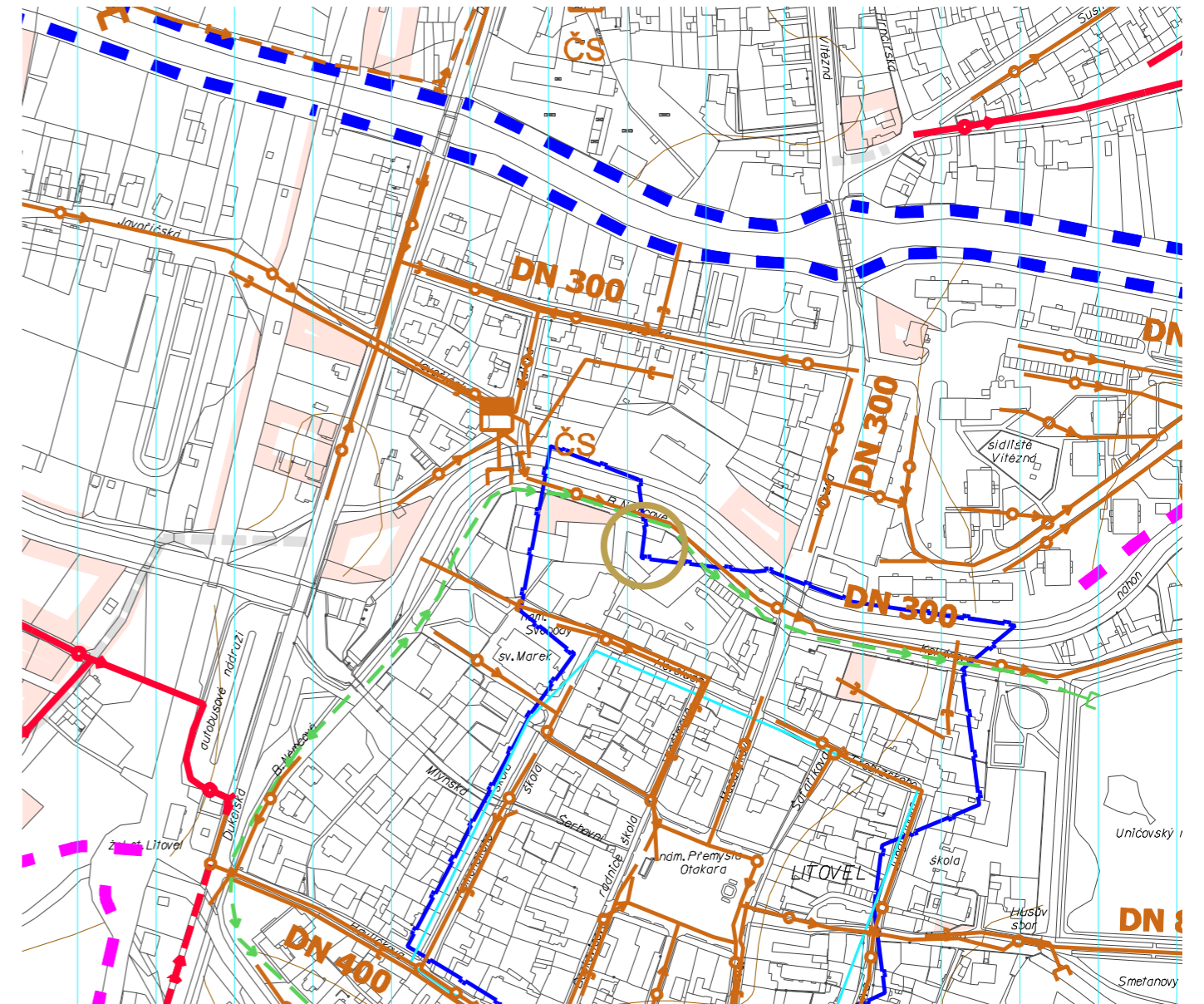

	VTL plynovod
	VTL plynovod ke zrušení
	STL plynovod
	rekonstrukce STL plynovodu
	NTL plynovod
	NTL plynovod ke zrušení
	rekonstrukce NTL plynovodu na STL
	regulační stanice plynu
	horkovodní potrubí
	teplovodní potrubí
	teplárna Uničovská
	výtopna Vítězná
	výměníková stanice

územní plán kanalizace

Terén oblasti je rovinný, proto bude nutné soustavu doplnit čerpacími stanicemi a výtlačnými řadami.

cit. (3.22), (3.23), (3.24)

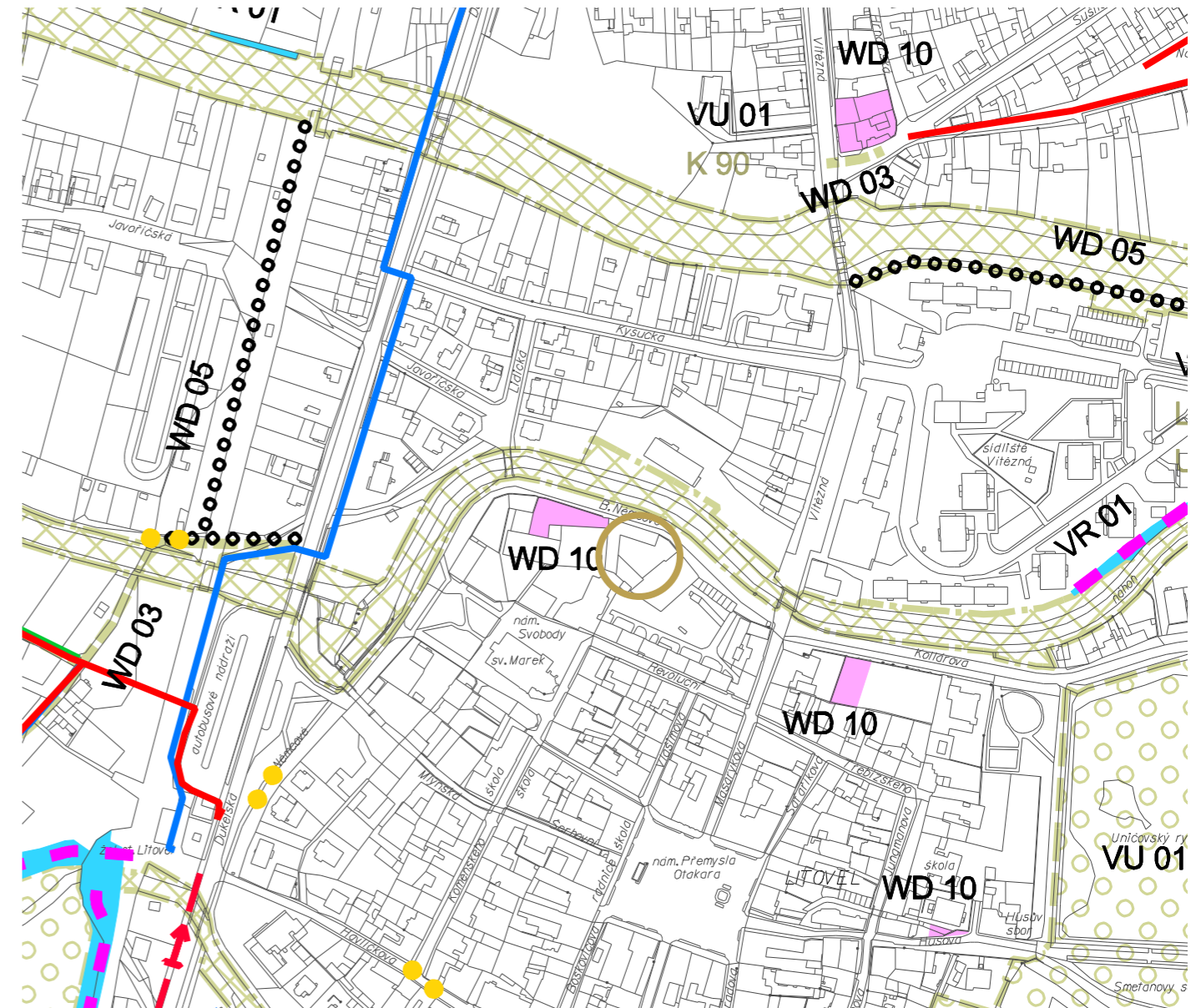

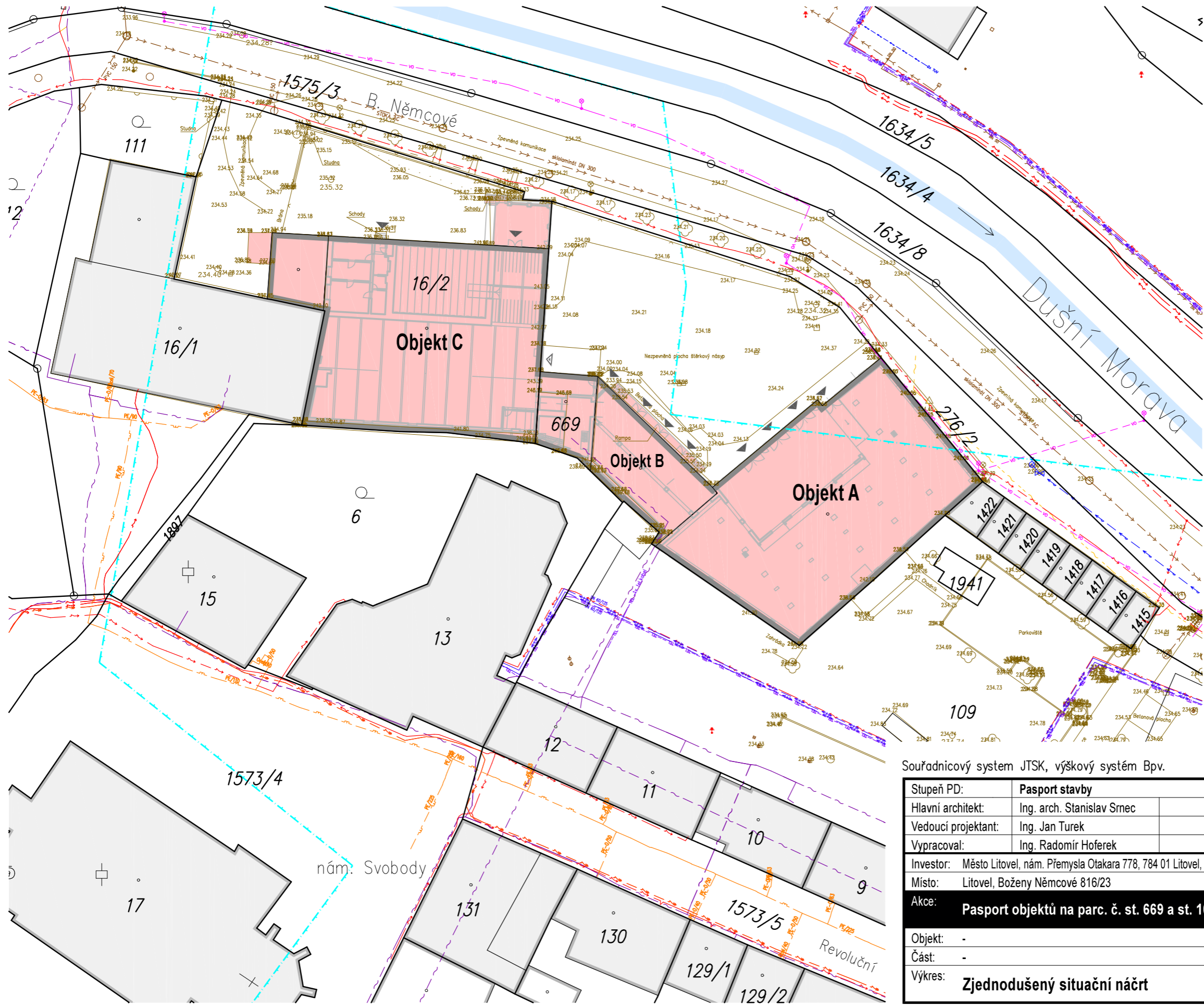
	dešťová kanalizace
	splašková kanalizace
	jednotná kanalizace
	výtlačný řad
	trubní přivaděč
	odlehčovací komora
	čerpací stanice odpadních vod
	ČOV

územní plán veřejně prospěšné stavby

Návrh vymezení plochy pro fotovoltaickou elektrárnu v lokalitě U Vyslačů.

cit. (3.25), (3.26)

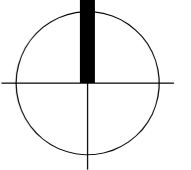

- LEGENDA:**
- STÁVAJÍCÍ STAV:**
- 16/2 HRANICE A ČÍSLA PARCEL
 - OKOLNÍ OBJEKTY
 - POLOHOPISNÉ A VÝŠKOPISNÉ ZAMĚŘENÍ
 - VODOTEČ – DUŠNÍ MORAVA
 - Q 100 – VYMEZENÍ ZÁPLAVOVÉHO UZEMÍ

- STÁVAJÍCÍ INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A PŘÍPOJKY**
- VHS ČERLINKA, MTS Lit. KANALIZACE
 - VHS ČERLINKA VODOVOD
 - VHS ČER. VODOVOD, HYDRANT
 - MTS Litovel TEPLOVOD
 - GasNet, MTS Lit. PLYNOVOD, NTL
 - ČEZ, CETIN, MTS Lit. ROZVODY NN
 - ČEZ, MTS Lit. ROZVODY VN
 - CETIN, Vodafone ROZVODY SLABOPROUDU
 - MTS Litovel TELEKOMUNIKAČNÍ ROZVODY
 - TS Litovel VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ
 - TS Lit. VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ, STOŽÁR VO

- PŘEDMĚT PASPORTU:**
- PASPORTOVANÝ OBJEKT
- OBJEKT A
- OBJEKT B
- OBJEKT C
 - VJEZD DO SKLEPNÍCH PROSTOR
 - VSTUP DO OBJEKTU

Souřadnicový systém JTSK, výškový systém Bpv.

Stupeň PD:	Pasport stavby
Hlavní architekt:	Ing. arch. Stanislav Smec
Vedoucí projektant:	Ing. Jan Turek
Vypracoval:	Ing. Radomír Hoferek
Investor:	Město Litovel, nám. Přemysla Otakara 778, 784 01 Litovel, IČO 00299138
Místo:	Litovel, Boženy Němcové 816/23
Akce:	Pasport objektů na parc. č. st. 669 a st. 16/2, k.ú. Litovel
Objekt:	-
Část:	-
Výkres:	Zjednodušený situační náčrt

ASET studio
architektonická a projekční kancelář

ASET studio s.r.o., Tovární 41, 779 00 Olomouc
www.asetstudio.cz

Zak.č.:	2210
Datum:	08/2022
Měřítko:	1:500
Část:	-
Paré:	-
Vykr.č.:	C

KONCEPTUÁLNÍ ČÁST

okolo vody a města

lokalita a její potenciál

Naše lokalita je výjimečná. Je výjimečná svým umístěním, svou historií, potenciálem a možnostmi, které nabízí.

Budova třetího městského pivovaru a jeho sklepení jsou přirostlé na hranici starého města, využívajíce staré hradební zdi jako část své vnitřní struktury (byť dnes je toto pro naše oko na první pohled skryté).

Místo se tak nachází na pomezí starého a nového -> není přímo ve vnitřním městě, protože navazuje na hradby z vnějšku, zároveň ale nepřesahuje na druhý břeh ramene řeky Moravy, které město obkružuje. Střetává se tu vliv přírody a tekoucí vody s vlivem historie, v podobě dvou linií (či prstenců): skoro neviditelné linie hradeb a všudypřítomné linie řeky.

Jsme tak v těsné blízkosti centra Litovle, aniž bychom s ním přímo komunikovali. Umožňuje nám to vytvořit potenciální funkci, která bude souznít s kulturou a obyvatelstvem, aniž bychom zároveň narušovali poklidnou rutinu obydlenějších částí. Jsme tak tedy dostatečně v dosahu i dostatečně oddělení.

městský pěší okruh I v současné době okolo města vede příjemná cesta sloužící pěším k procházkám; tato trasa částečně kopíruje tvar původních městských hradeb, byť se od nich v několika místech odlučuje a vede nás tak kupříkladu okolo rybníků; při bližším zkoumání dojdeme k tomu, že k dokonalému napojení tohoto okruhu a doplnění příjemného prostředí chybí právě malý, nepřívětivý kousek cesty v naší lokalitě, v současné době využívaný především jako příležitostná zkratka pro motoristy

současný stav nábřeží I přes nepřívětivě vypadající prostředí brownfieldu můžeme už nyní vidět v nábřeží silnou hodnotu a zaznamenat jeho potenciál - cesta kopírující směr řeky je od našeho pozemku oddělena kolonádou stromů, která se částečně zrcadí i na říčním břehu -> v obojím můžeme vidět potenciál k vytvoření příjemné pěší zóny se stromovou alejí a přístupem k řece

v městském bloku

hodnoty hmot a prostor

Budovy bývalého pivovaru patří nejen k městu jako k celku, nejen k hradbám a k řece, ale je nutno na ně hledět i v měřítku bližším - v měřítku městského bloku.

Na první pohled zdánlivě nesourodý slepenec budov začne z ptačí perspektivy dávat mnohem větší smysl. Můžeme si tak povšimnout, že okolní prostor vytváří jakýsi nedokončený blok. Ten, byť to zprvu nemusí být tolik znatelné, se přes svou otevřenost a jistou chaotičnost (přítomnost drobných garáží a celková atmosféra prostoru příliš nepřidává), má už nyní tendenci se uzavírat a tvořit tak něco víc.

linie bloku I prostředí, s nímž pracujeme, je silně ovlivněno liniemi a lineárními prvky -> jako prvotní dominanta se nám jeví **linie řeky a nábřeží**, jejíž potenciál jako čistě pěší cesty jsem zmínila už dříve; druhou linií, je **linie obytného bloku** -> mezi současně funkčními bytovými domy a naší parcelou sice v současné době není blok dokončen, přesto tu tuto tendenci můžeme cítit, prostor se jakoby sám (částečně s pomocí garáží a stromů) uzavírá; třetí, v dnešní době prakticky skrytou, linií je pak **linie hradeb**, ta tvoří záda naší budovy a byla by prakticky nepovšimnutelná, nebýt malého fragmentu nacházejícího se ve vnitrobloku

prostory a pohyb I v rámci mého zkoumání bylo nutné vymezit prostory našeho území -> za nejdůležitější a nejhodnotnější prostor, vtahující k sobě pohyb z okolí a z tepny nábřeží, považuji **dvůr u budov pivovaru**, v současné době zaskládaný auty, ale s velkým potenciálem pro vytvoření příjemného veřejného prostoru; zmínit je ovšem nutné i privátní až semiprivátní prostory, které bloku též náleží -> poklidný dvůr městské knihovny dotýkající se naší hlavní budovy z hradební strany a v současné době neuzavřený a poněkud nezabydlený vnitroblok bytovek vedle

vybourat (a očistit) I krom samotné budovy sklepů vnímám jako velkou hodnotu prostorovost a hmotu naší lokality, ta podle mne tvoří jedinečnost a potenciál místa; bohužel ostatní stavby tvořící tento prostor nejsou v dobrém stavebně technickém stavu a byt mají svůj vlastní (spíše ovšem urbexový) genius loci, z ekonomického a bezpečnostního hlediska jsem se rozhodla je dále nevyužívat a nahradit

nahradit a doplnit I jelikož je pro mě prostor dvora důležitý, tak ho chci ve své práci hmotově zachovat -> u zbouraných budov tedy vnímám potřebu jejich náhrady a to ideálně tak, aby to, co vznikne, nejen tvořilo, ale i navazovalo na veřejný prostor samotný a pomáhalo ho upravit

nad i pod zemí

staré i nové prostory pivovaru

Samotná budova náležící bývalému pivovaru je tvořena dvěma částmi. Původními sklepními prostory z 19. století, které tvoří srdce stavby a taktéž jsou její nejhodnotnější součástí, a pak mnohem novější nástavbou pocházející z druhé poloviny 20. století. Ta už sama o sobě nenese takové kvality jako spodní prostory, přesto však její hmota navenek tvoří působivý prostor.

Hovoříme-li o těchto dvou částech, dvou světcích, chceme-li, nevyhne se slovu kontrast. Kontrastují svým charakterem, svým osvětlením, svou přístupností a samozřejmě uspořádáním prostorů.

Tam, kde se nástavba otevírá do prostoru a působí otevřeně, až „open spaceově“, je svět spodních sklepů uzavřený do své vlastní intimity a spletitosti prostor. Zatímco s vrchní částí si spojují světlo, energii, aktivitu, pro spodní je typické přitnutí, klid a ticho. I od toho se dál odvíjely mé koncepční úvahy.

Spodní svět sklepů jsem se rozhodla využít pro vytvoření kulturně-komunitního centra spojeného s muzejními a výstavními prostory, jejichž využití nám bylo potvrzeno při návštěvě radnice.

Prostory i možnosti využití jsou rozmanité - jako první nás uvítá dlouhý prostor s valenou klenbou, který funguje zároveň jako hlavní komunikační prostor, ale také jako srdce samotného objektu. Spolu s obdobným prostorem vedle jsem se ho rozhodla využít jako stálý, poklidný bar pro odpočinek návštěvníků. Důležitá je intimní, poklidná atmosféra sklepů, kterou bych chtěla dále podporovat především v této klidnější zóně a dát tak lidem prostor pro relaxaci a trávení času v soukromí.

Dále navazuje trojice prostorů, které se dají využít k různým kulturním i komunitním účelům. Jednu z místností bych ráda upravila pro možnosti menšího, soukromého setkávání s možnostmi promítání - ať už by

to bylo za účelem různých besed, menších promítání atd. Jako možnost též vidím poskytnutí prostoru pro komunitní, podpůrné činnosti kupříkladu sociálního typu. Dva na sebe napojené prostory nám pak dávají možnost k vytvoření stálých i dočasných expozic ukazujících různorodost přírodního a historického bohatství města.

Za zásadní považuji tzv. převýšený prostor. Momentálně je předělený později dodaným železobetonovým stropem, dříve ale fungoval jako vertikální prvek, což je pro sklepy dost neobvyklé. Ráda bych částečně toto propojení obnovila - rozhodla jsem se proto strop vybourat a přistavět schodiště spojující spodní část s horní a vnějším světem. Také tento prostor se dá využít jako galerijní či výstavní, obzvláště bude-li využit potenciál toho, že je zde možnost nahlédnout na vystavená i shora a získat tak jinou perspektivu.

Nástavba samotná nedosahuje takových prostorových kvalit jako sklepy, přesto si myslím, že je zde mnoho hodnot, se kterými se dá pracovat. Jako první bych zmínila už samotný tvar a hmotu, které jsou tvořeny dvěma loděmi zastřešenými sedlovými střechami. Obzvláště východní fasáda tím pak tvoří zajímavé uzavření našeho dvora. Tu zároveň vnímám jako asi nejhodnotnější, proto bude také jediná, kterou bych chtěla zachovat víceméně v původní podobě. Zbytek nástavby radikálně odstraňuji a nahrazuji novou rámovou konstrukcí z ocele, která by měla v prostoru taktéž působit odlehčujícím a subtilnějším dojmem oproti současné příhradovině.

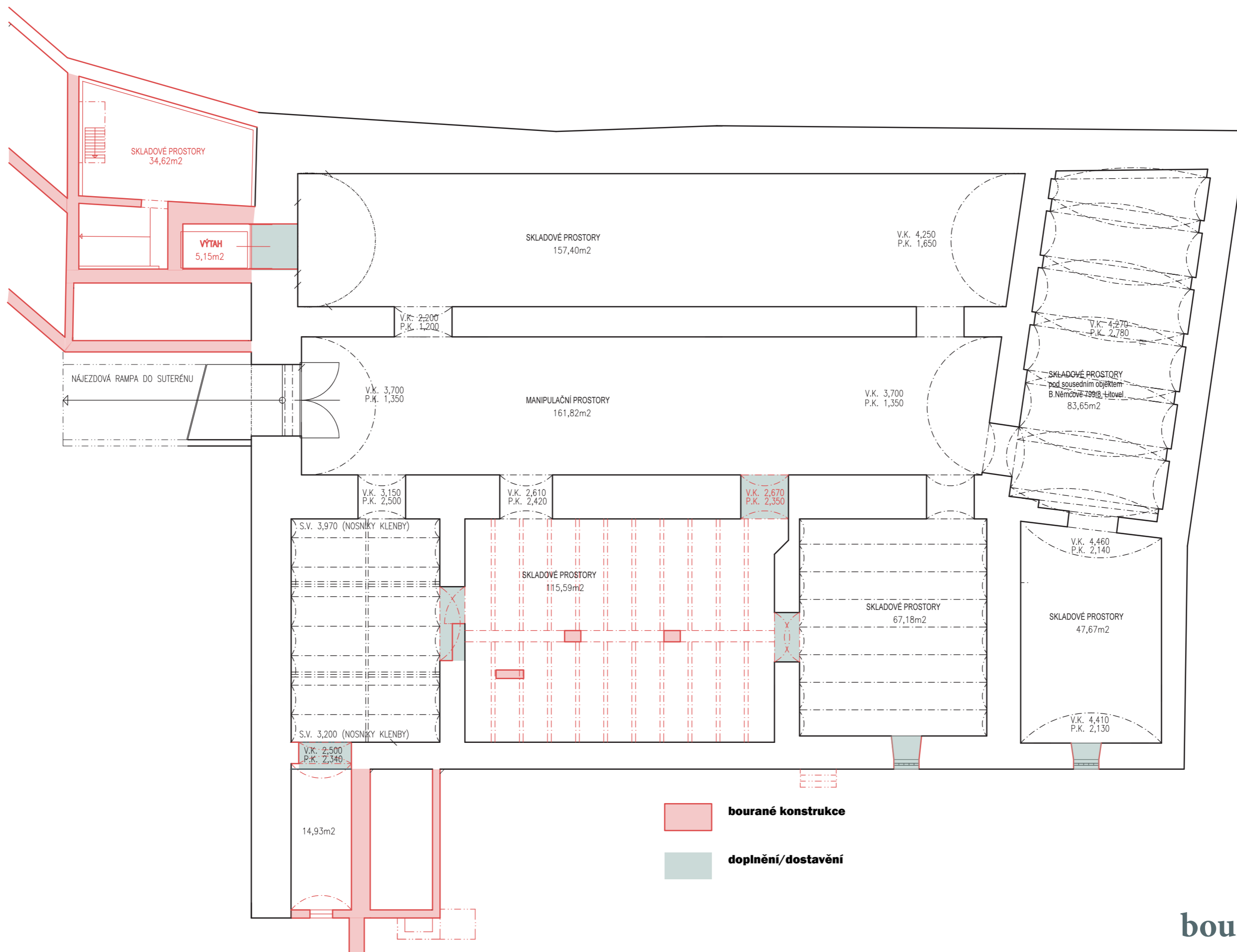
Jižní fasádu chci vizuálně odlehčit a otevřít pomocí oken, čímž se prostor více napojí na okolní svět a dodá se mu více přirozeného světla, které zde nyní chybí. Severní fasádu zbavuji terénní rampy a přístavku a přidávám k ní ochoz se schodištěm, který ji bude napojovat do vnitřního dvora.

Větší loď chci zachovat v její hmotě a rozměru jako otevřený, multifunkční prostor pro aktivnější trávení času, který by bylo možné případně pozměnit pro účely různých kulturních akcí. V běžném provozu se bude místnost dávat využívat pro coworking a část bude upravena jako odpočinková zóna.

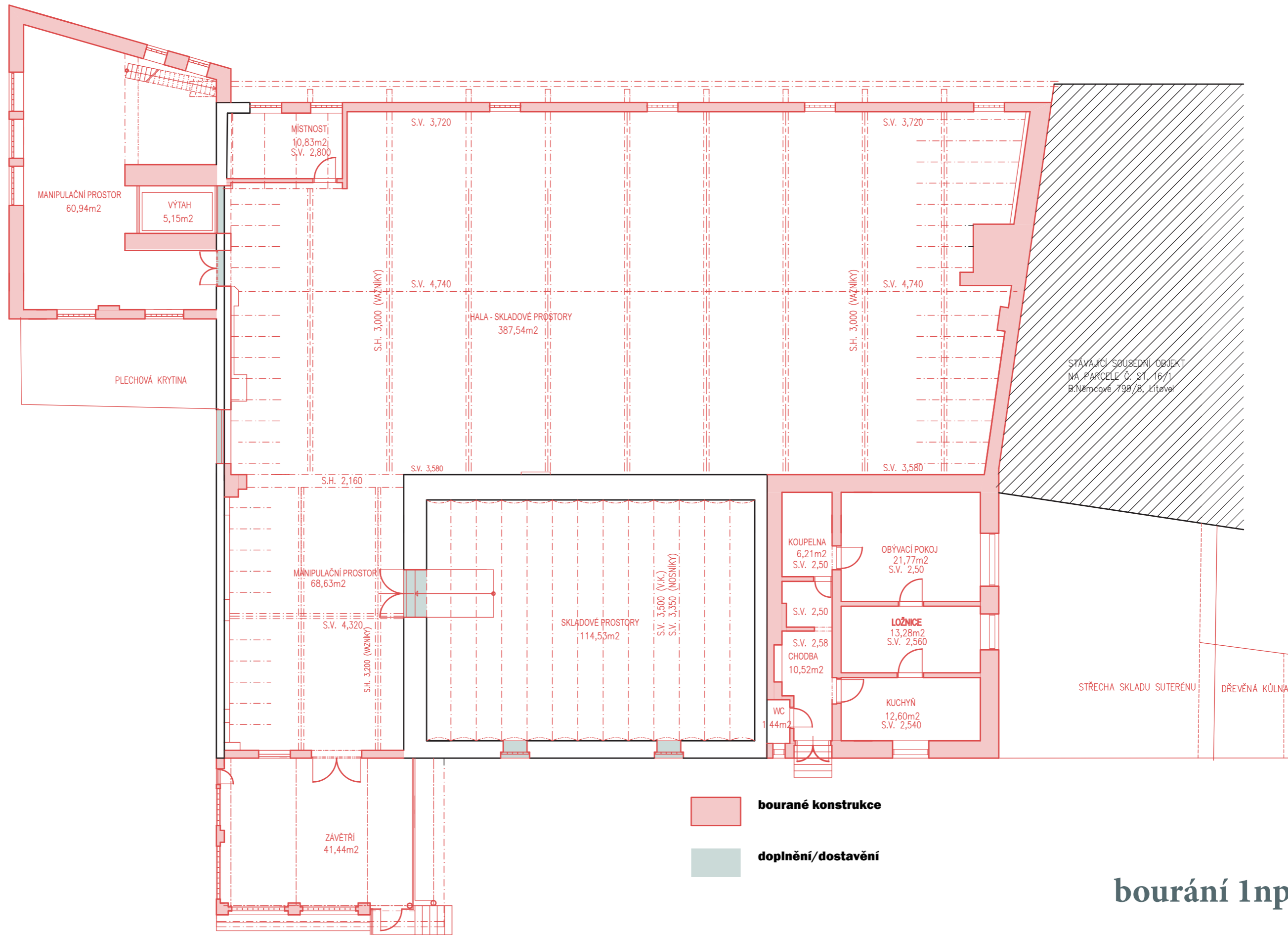
Menší loď nástavby pak bude vybavená hygienickým zázemím a kuchyňkou pro návštěvníky a zároveň bude ve své východní části sloužit jako hlavní vstup z ochozu a jako místo pro propojení s převyšným prostorem.

NÁVRHOVÁ ČÁST

01 | původní stav a bourání

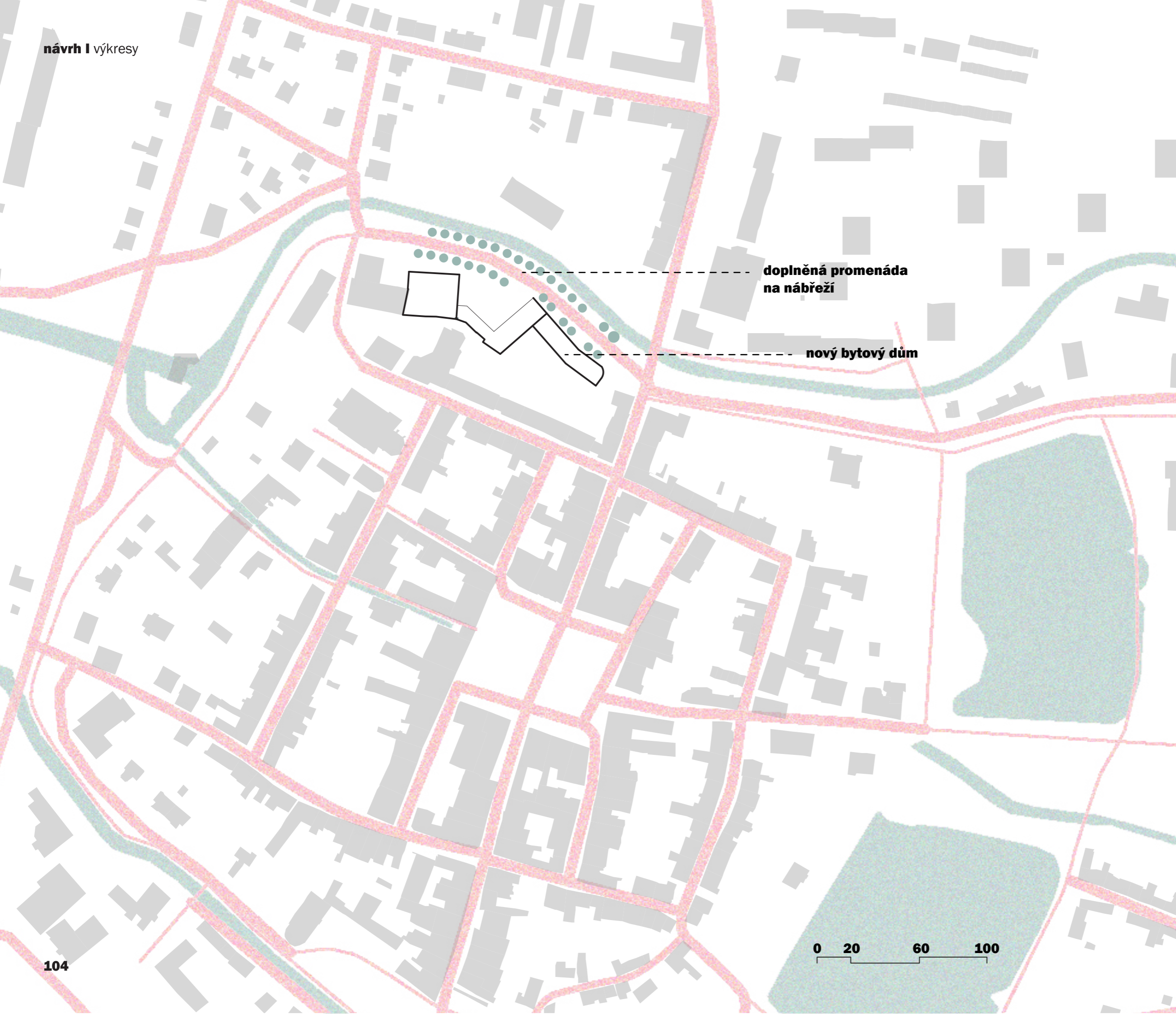

bourání 1pp

bourání 1np

02 | výkresová část

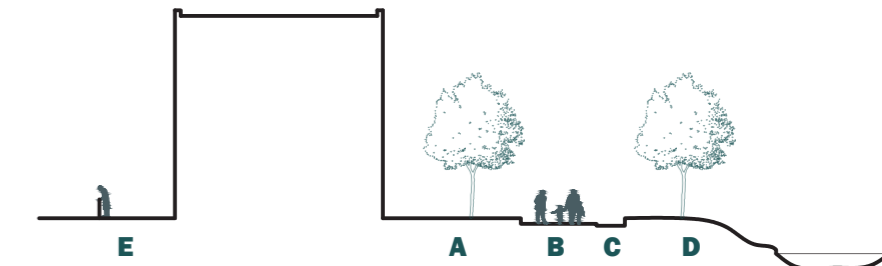
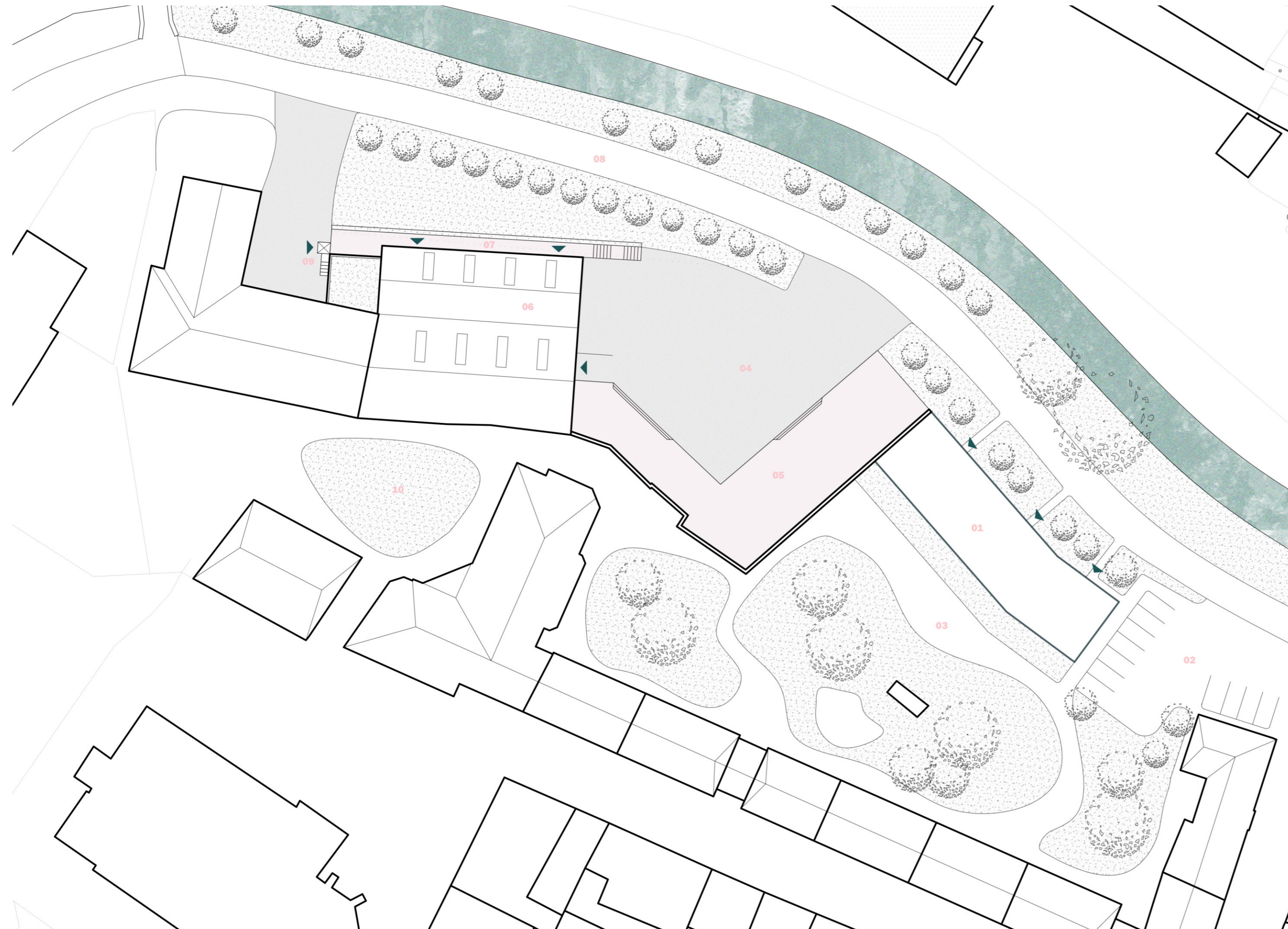
doplňená promenáda
na nábřeží

nový bytový dům

situace

1:2000

A - zeleň I zatravněná oblast nacházející se jak před budovou sklepů, tak před novým bytovým domem, kde dodává obyvatelům potřebný odstup od aleje -> dům je tak stále napojen na své okolí, zároveň mají ale jeho obyvatelé i soukromí

B - pěší proměnáda I pěší proměnáda se zpevněným procházející mezi stromovou alejí; šířka 4 metry

C - cyklopruh I prostor pro cyklisty o šířce 1,5 metru, oddělený od pěší části aleje

D - břeh řeky I druhé zelené pásmo, postupně sestupující k vodě

E - zahrádky I prostor pro zahrádky nového bytového domu sloužící obyvatelům přízemních bytových jednotek

01 - nový bytový dům

02 - parkování

03 - vnitroblok

04 - dvůr

05 - pobytová terasa

06 - budova sklepů

07 - ochoz

08 - proměnáda s alejí

09 - venkovní výtah

situace

1:500

01 - hlavní vstupní prostor I srdce sklepení tvořené jedním z dlouhých prostorů zastropených jednoduchou klenbou; prostor, kde návštěvníci projdou z otevřeného okolního světa to soukromé intimity podzemí; součástí je střed všeho dění - bar - od kterého se mohou lidé dál rozptýlit do dalších prostorů spodního světa

02 - prostor klidného setkávání I podobná předchozí navštívené chodbě, i tato podlouhlá místnost je zastropena klenbou, byť o trochu vyšší než v předešlém prostoru; najdeme zde prostor pro poklidné posezení v největší intimitě podzemního světa, možnost nalezení klidu pro přátelské konverzace, ale i individuální rozjímání; těsně u prvního vchodu je pak umístěn malý pult a zázemí pro prodej vstupenek do muzea a památečných předmětů či informačních publikací, ale také pro předávání informací

03 - provozní a hygienické zázemí I tato část sklepení je přeměněna pro hygienické a technické zázemí objektu -> najedeme zde šatnu a toalety pro návštěvníky, a dále pak zázemí pro zaměstnance spolu s technickou místností obstarávající provoz budovy

04 - převýšený prostor I jedno z prostorově nejzajímavějších míst celého objektu -> zatímco zbytek sklepů je striktně oddělen od okolního světa, tato místnost byla už na původních plánech zaznamenána jako převýšená a zasahující do vrchního patra; tato vertikálita byla poté uměle přerušena železobetonovým stropem, který je v návrhu odstraněn a oba prostory se opět propojují pomocí vřetenového schodiště a galerie navazující na horní patro; v tomto prostoru také nalezneme jediný zdroj přirozeného světla v celé spodní části objektu, přicházející ze světlíku ve střeše; na spodní úrovni se pak nachází jedna z částí muzejní expozice

05 - promítací a besední sál I tato místnost bude sloužit pro možnost organizovanějšího setkávání menších skupin lidí; malý sál vybavený židlemi a nízkým podiem ve své odlehlejší části

06 - stálá expozice I prostor s nejkrásnějším a nejkompexnějším klenbným zastropením, upravený tak, aby sloužil pro stálou expozici nového muzea

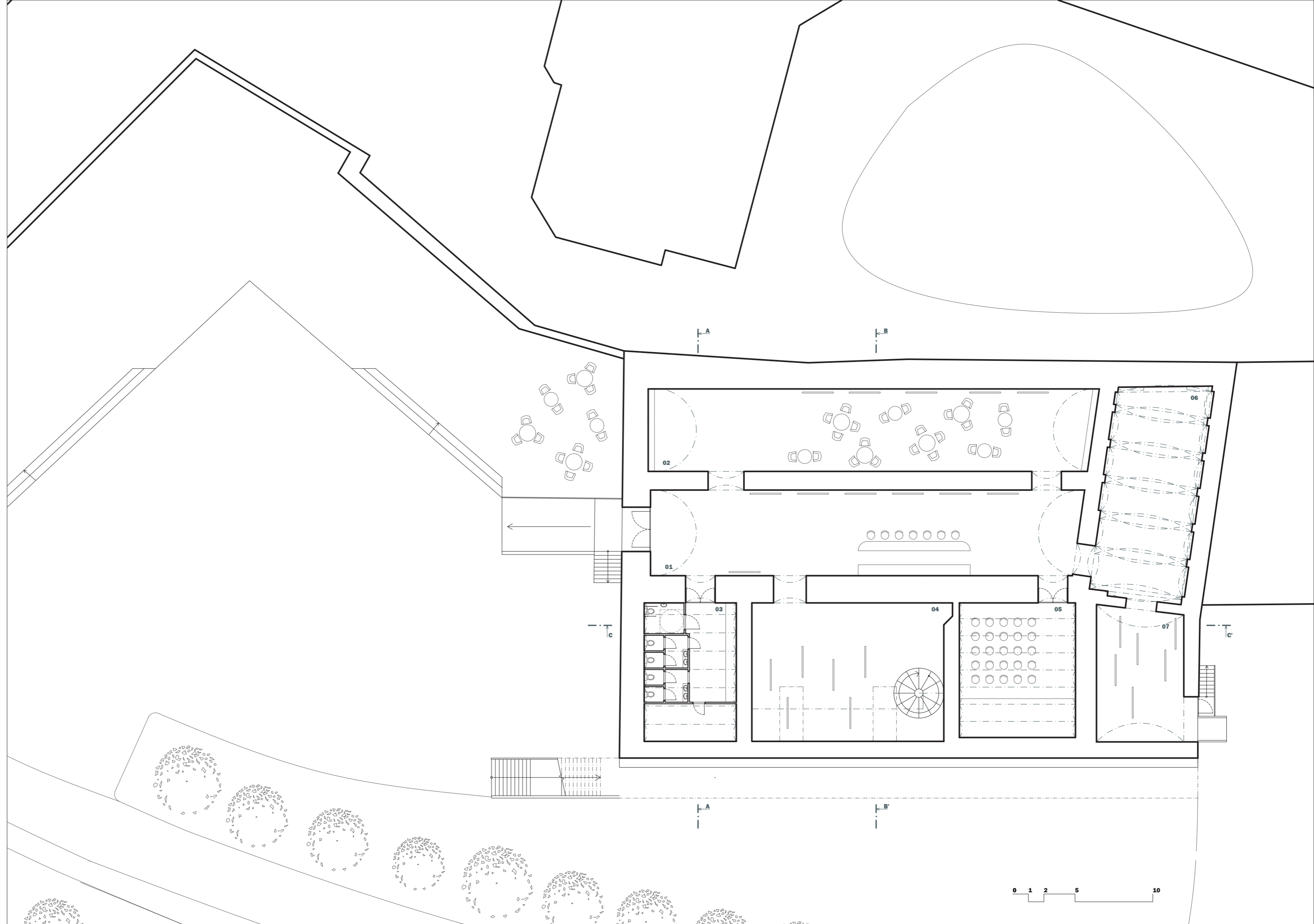
07 - nestálá expozice I skrytý, druhý vstupní prostor - sem vede zadní, skrytý vstup (či spíše únikový východ), ale také bezbariérový přístup výtahem (což je i případné další propojení nejen s okolím, ale též s ochozem vedoucím k nástavbě); přesto prostor nelze vnímat pouze jako utilitární a upozaděný pro účely pouhého přesunu lidí; podobně jako všechny ostatní místnosti má svou jedinečnou atmosféru a jedinečnou klenbu - a na jeho výjimečnosti mohou jistě dodat i dočasné, obměňující se expozice, navazující na ty vystavené stále v ostatních prostorách

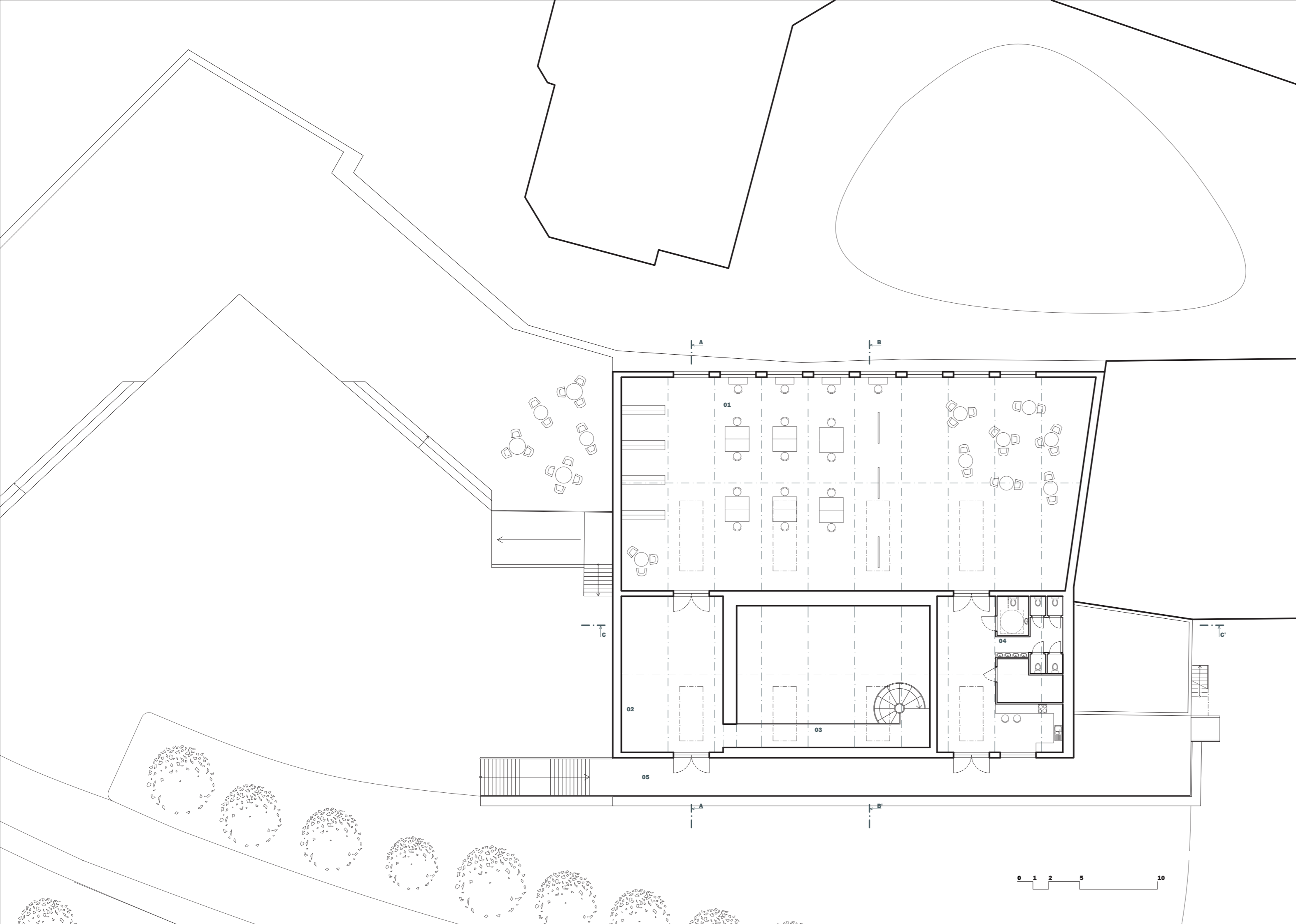
půdorys 1pp

1:200

108

01 - hlavní hala dvoulodí I prostor hlavní haly dvoulodní nástavby svou otevřeností přímo vybízí ke kontrastnímu využití oproti uzavřenosti spodního patra; stavebně je tento prostor velkou halou, která je prosvětlena střešními světlíky a odlehčenou jižní fasádou, dispozičně je pak rozdělen pomocí zástěn a nábytku do zón pro práci i odpočinek, část prostoru je pak vyhrazena a více oddělena, aby sloužila setkávání se v rámci komunitního a sociálního rozvoje města, vzniká zde tak možnost pro vznik podpůrných skupin, které tak získají vlastní prostor, ale nebudou izolovány od činností ostatních občanů města

02 - vstupní hala I hlavní vstup do nástavby, prosvětlený střešním světlíkem, navazující na dvojici galerií/ochozů - jak na ten venkovní, obíhající severní fasádu budovy, tak na vnitřní galerii převýšeného prostoru, tvořící propojení se spodním světem

03 - převýšený prostor s galerií I jedno z prostorově nejzajímavějších míst celého objektu -> zatímco zbytek sklepů je striktně oddělen od okolního světa, tato místnost byla už na původních plánech zaznamenána jako převýšená a zasahující do vrchního patra; tato vertikální byla poté uměle přerušena železobetonovým stropem, který je v návrhu odstraněn a oba prostory se opět propojují pomocí vřetenového schodiště a galerie navazující na horní patro; v tomto prostoru také nalezneme jediný zdroj přirozeného světla v celé spodní části objektu, přicházející ze světlíku ve střeše; na spodní úrovni se pak nachází jedna z částí muzejní expozice

04 - provozní a hygienické zázemí I toalety pro návštěvníky a technická místnost se skladem pro horní podlaží stavby

05 - kuchyňka I hned vedle dalšího zázemí je umístěna malá kuchyňka pro návštěvníky, dodávající další úroveň komfortu a možnost přípravy si vlastní kávy, či drobného jídla

06 - ochoz I venkovní ochoz zrcadlí vnitřní galerii v převýšeném prostoru a funguje jako propojení nástavby s okolním světem - na jedné straně sestupujeme hlavním schodištěm do prostoru dvora, na druhé straně jsme pak napojení na výtah, který pomáhá bezbariérovému přístupu do celého objektu

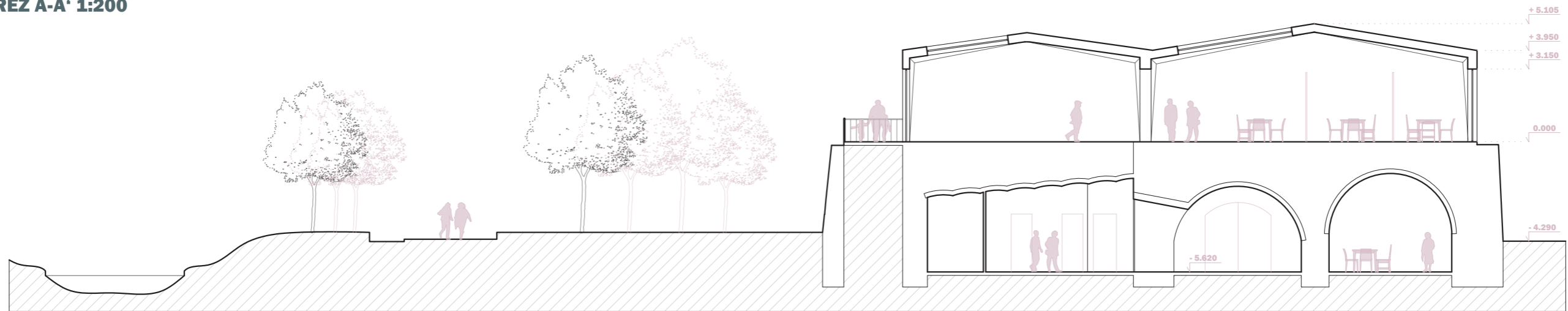
půdorys 1np

1:200

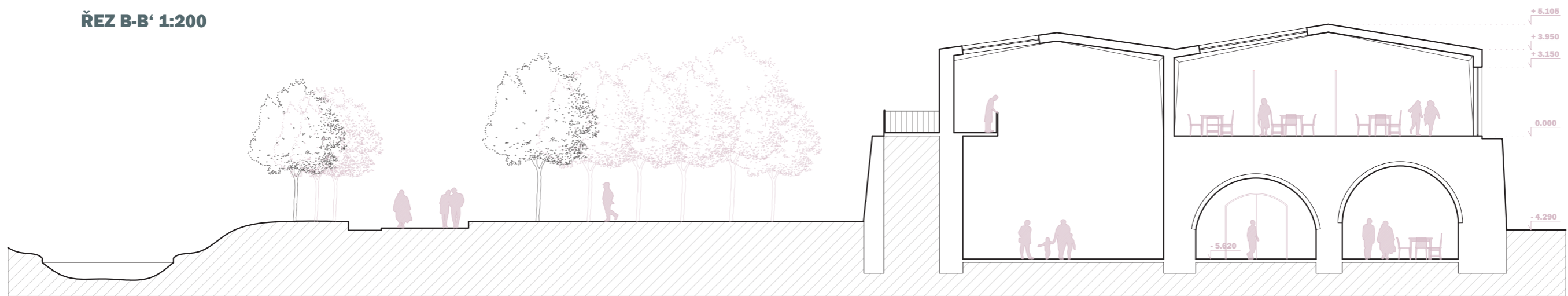

111

ŘEZ A-A' 1:200

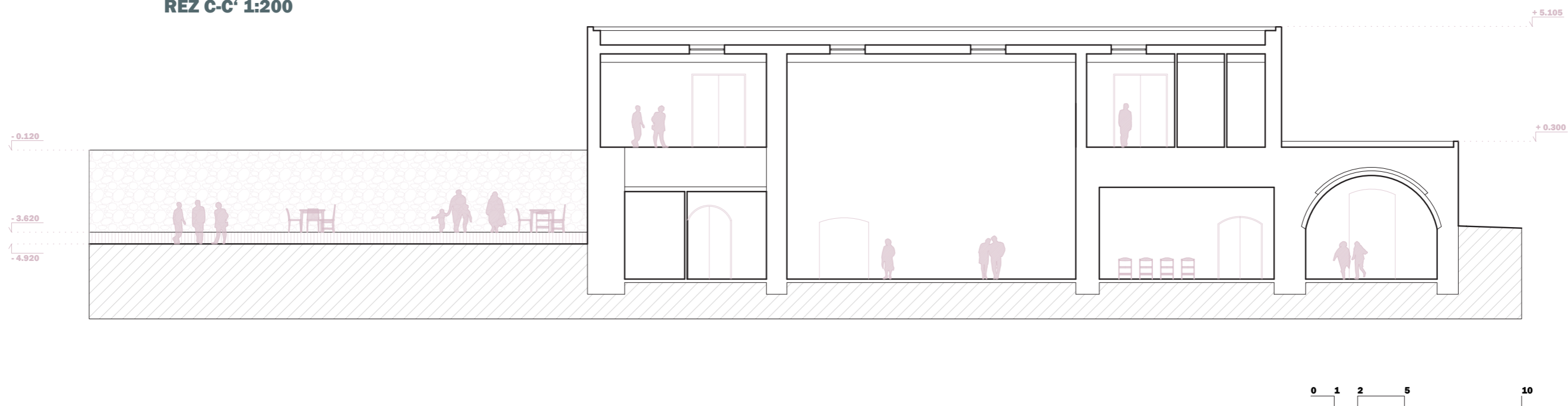

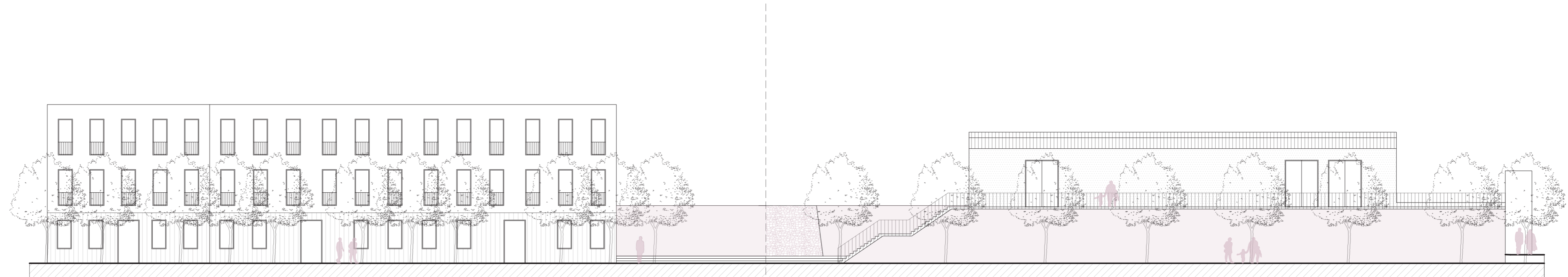
ŘEZ B-B' 1:200

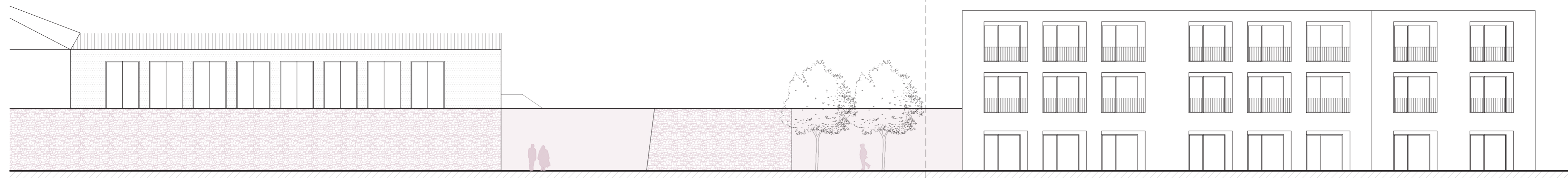
0 1 2 5 10

ŘEZ C-C' 1:200

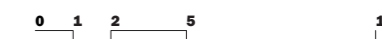

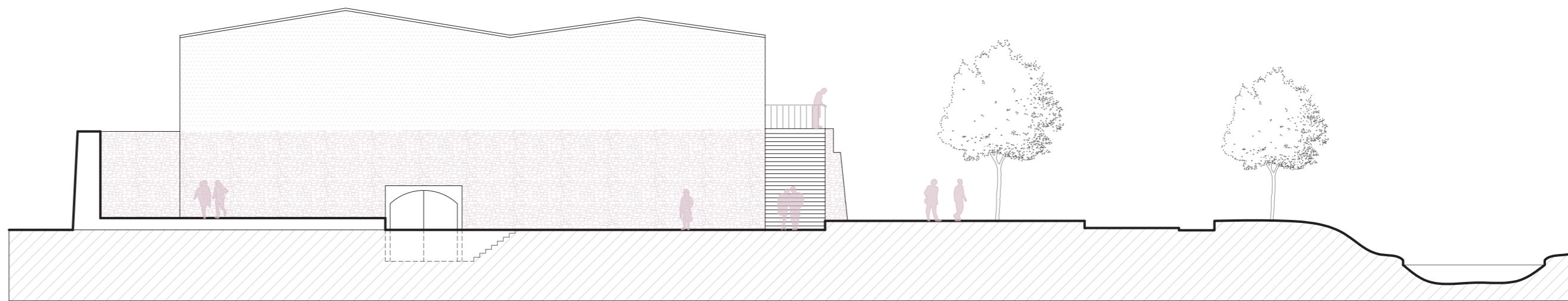

pohled severní 1:200

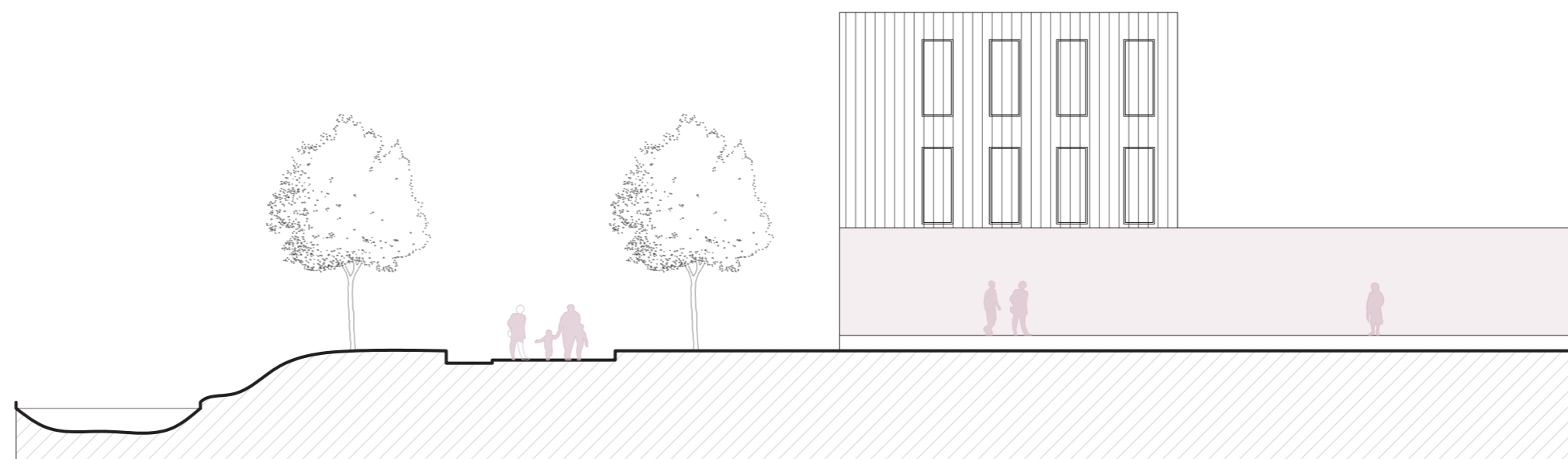

pohled jižní 1:200

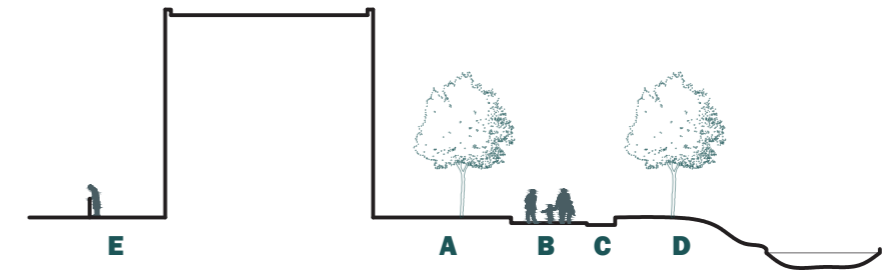
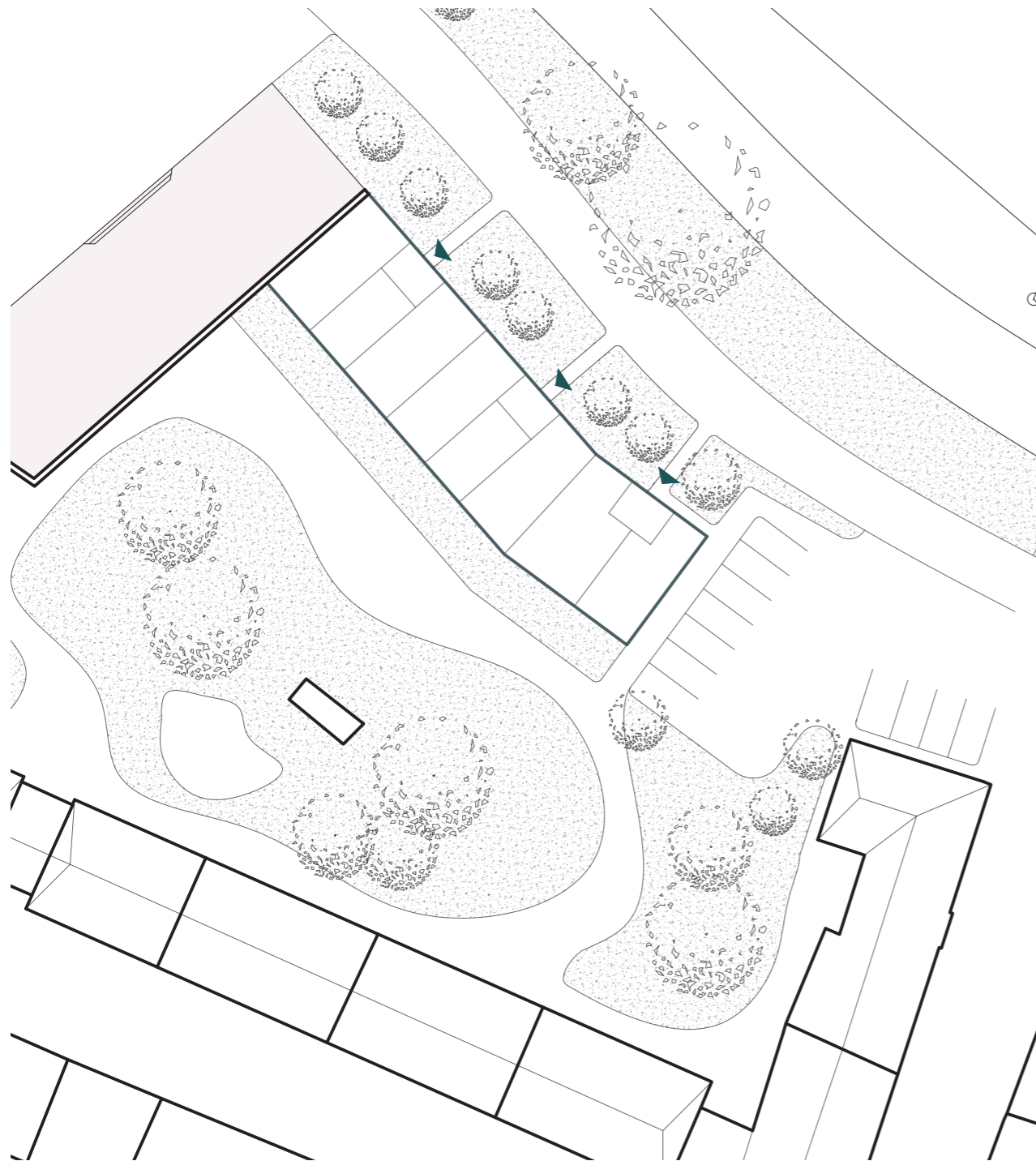

pohled východní 1:200

pohled západní 1:200

nový bytový dům

urbanistické řešení dokončení bloku

Koncept řešení nového bytového domu reaguje na potřeby města trpícího, podobně jako zbytek republiky, krizí bydlení.

Tvarem navazuje nový bytový dům na už existující geometrii svého okolí, díky čemuž uzavírá a dokončuje městský blok. Zmínit je též nutné rozšíření vnitrobloku, které vzniklo zbouráním industriálních budov řešené lokality, což umožnilo posunutí hranic vnitrobloku.

Bytový dům je otevřený jak do vnitrobloku, kam jsou do jižní fasády situovány prostorné lodžie, případně vstup do malé zahrádky pro obyvatele přízemních bytů, tak směrem na sever, k promenádě. Od té je ale částečně oddělen zelení tak, aby si obyvatelé, pokud možno, zachovali soukromí, ale přesto nepřišli o kontakt se svým okolím.

Při návrhu konceptu fasád jsem se snažila držet jednoduchého rastru, který by se rytmicky opakoval a působil harmonicky.

Celkem je navrženo přibližně 24 nových bytů, z toho 6 malometrážních okolo 30 m² a 18 bytů střední velikosti mezi 50 až 65 m².

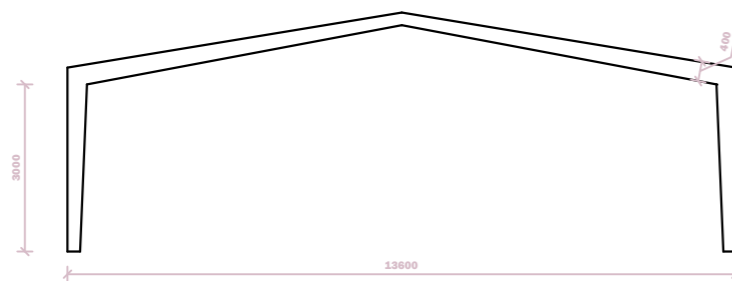
Součástí návrhu je také 11 parkovacích míst, která částečně nahrazují zrušené parkoviště. Je ovšem nutné poznamenat, že v řešené lokalitě centra města je potřeba řešit parkování jako komplexní celoměstský problém, který má svá specifika.

konstrukční řešení

Z původní konstrukce nástavby zachovávám ve svém návrhu pouze fragment -> východní fasádu a část vnitřního zdiva u převýšeného prostoru, který propojuje sklepení s nástavbou. Nová navržená konstrukce je tvořena dvoukloubovým, plnostěným ocelovým rámem. Pro její ztužení byla vybrána místa, kde jsou zděné stěny, které konstrukci staticky pomáhají i ve druhém směru - jsou to krajové části jižní fasády a pak stěna okolo převýšeného prostoru, na níž je konstrukce postavena z druhé strany.

Dimenze nosných prvků i jejich ztužení jsou navrženy na základě učebnice Navrhování nosných konstrukcí, doc. Ing. Karel Lorenz, CSc. ISBN 978-80-87438-65-7, ČKAIT, 2015.

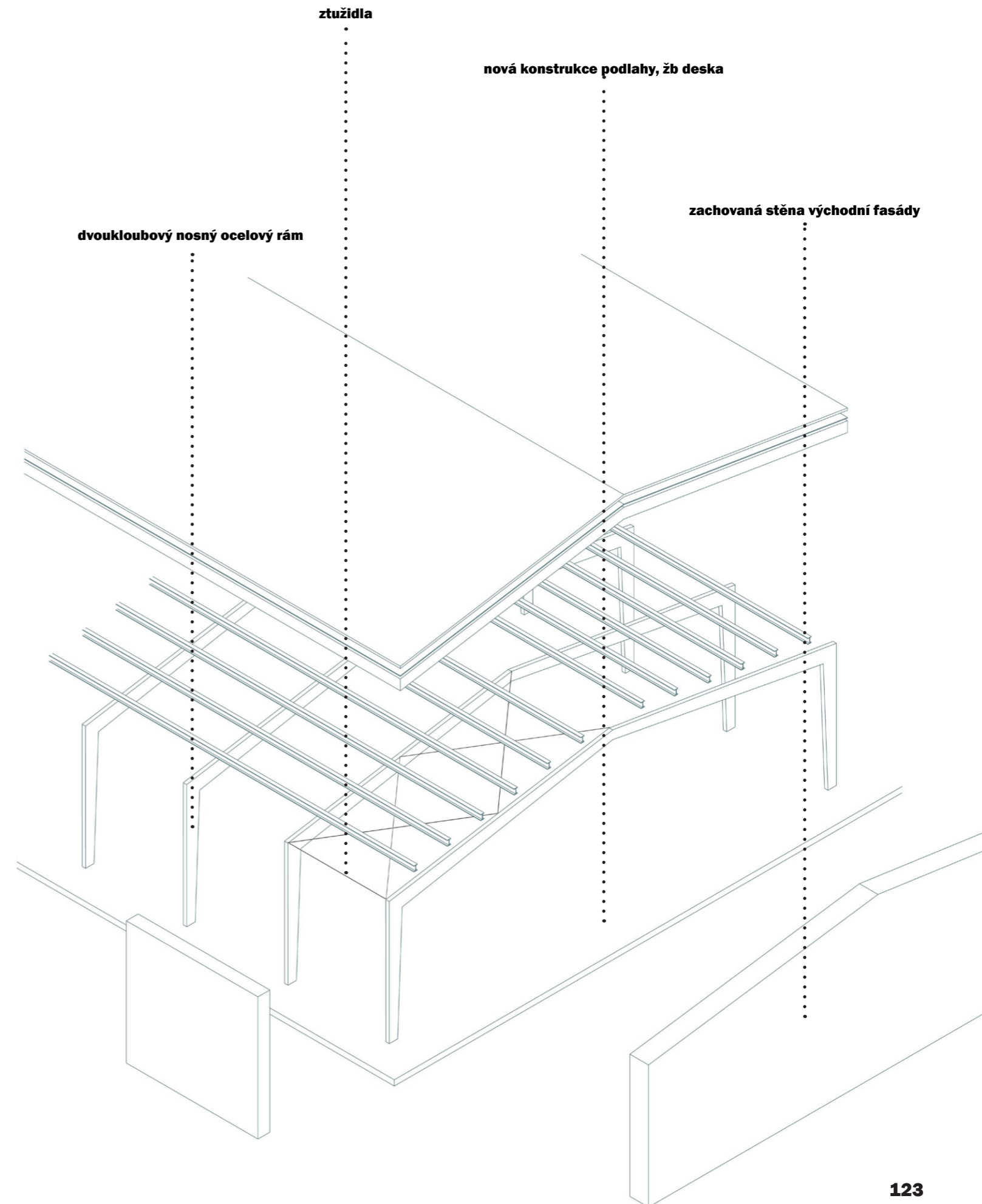

$$I = 14\ 000$$

$$I/h = 35-40$$

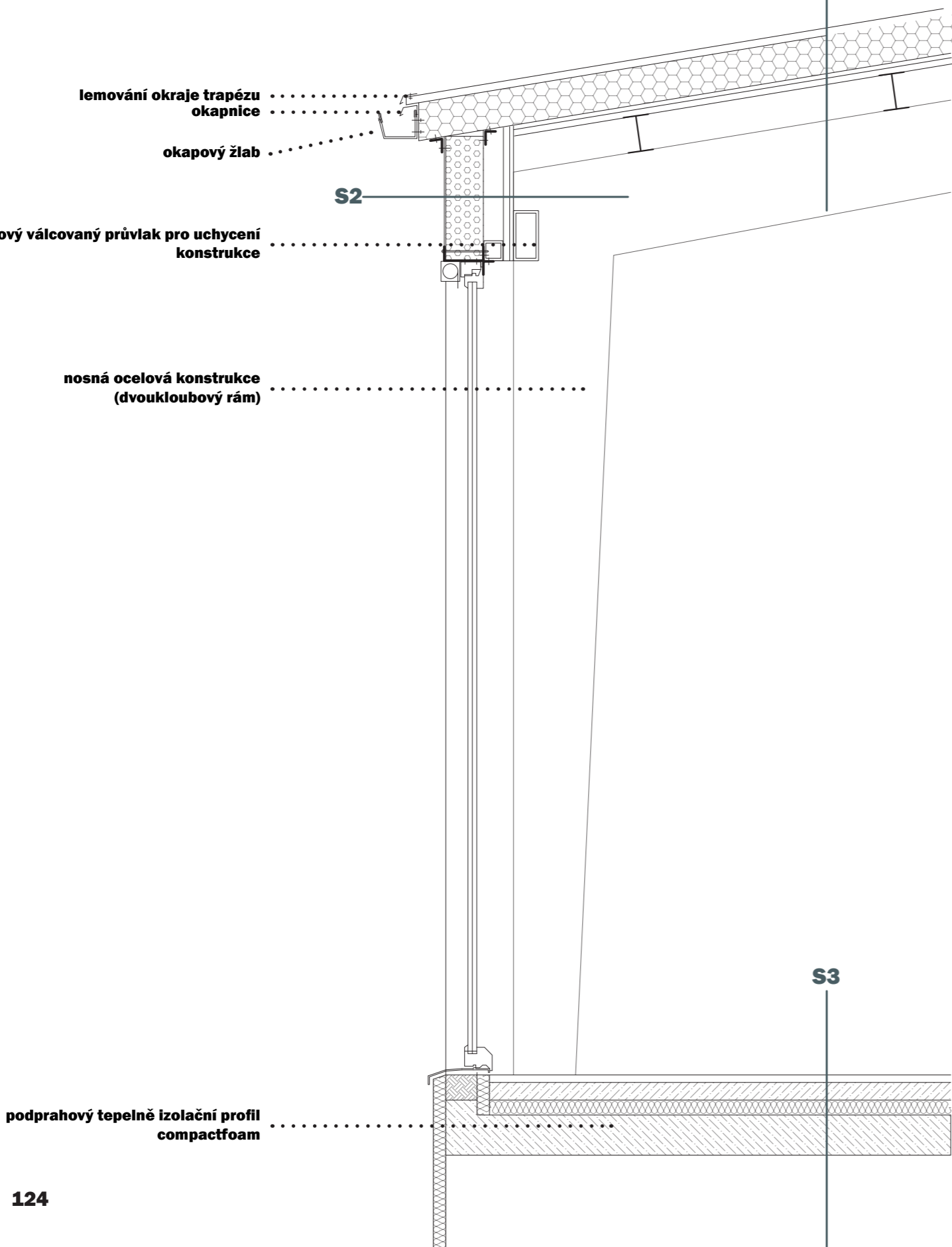
$$h = 14\ 000/35-40 = 400 - 350$$

$$\Rightarrow \text{zvolený rozměr } h = 400 \text{ mm}$$

konstrukční detaily

řez fasádou nástavby I měřítko 1:20

výpis skladeb

S1 - skladba střechy

- střešní panel ARPANEL MiWo - 150 mm
- vzduchová mezera - 80 mm
- akustická izolační deska HERAKLITH C 25 mm
- ocelová nosná konstrukce

S2 - skladba stěny nástavby

- stěnové tepelně-izolační panely ARPANEL S MiWo 150 mm
- vzduchová mezera 80 mm
- akustická izolační deska HERAKLITH C 25 mm
- sádkartonová deska 12,5 mm

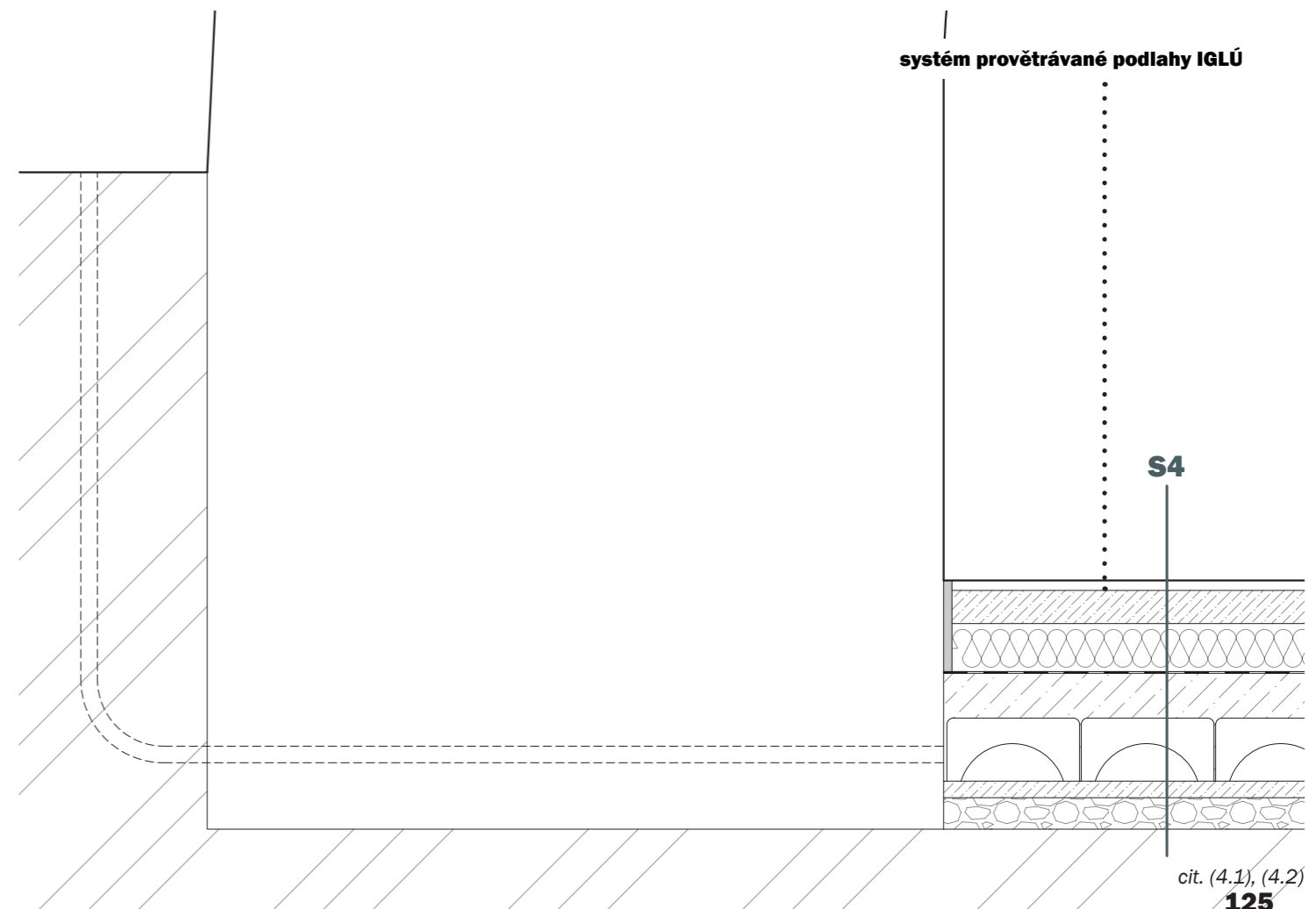
S3 - skladba podlahy 1NP

- nášlapná vrstva betonové mazaniny - cementový potěr 30 mm
- betonová mazanina s rozvody instalací - 70 mm
- PE folie (separační vrstva)
- tepelně izolační vrstva EPS ISOVER 60 mm
- železobetonová stropní konstrukce 160 mm
- původní zděná konstrukce sklepů

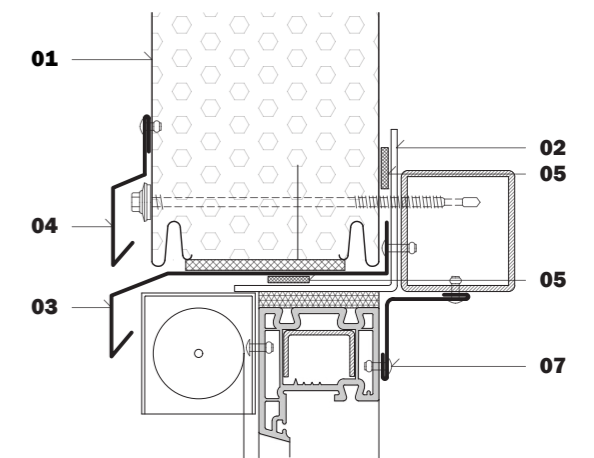
S4 - skladba podlahy 1PP

- nášlapná vrstva z betonové mazaniny - cementový potěr 30 mm
- betonová mazanina s rozvody instalací - 70 mm
- PE folie (separační vrstva)
- tepelná izolace EPS 150 mm
- hydroizolace elastek 5 mm
- železobetonová deska 120 mm
- tvarovky systému IGLÚ
- betonová mazanina 50 mm
- štěrkový zhutněný podsyp 100 mm

podlaha sklepní části I měřítko 1:20

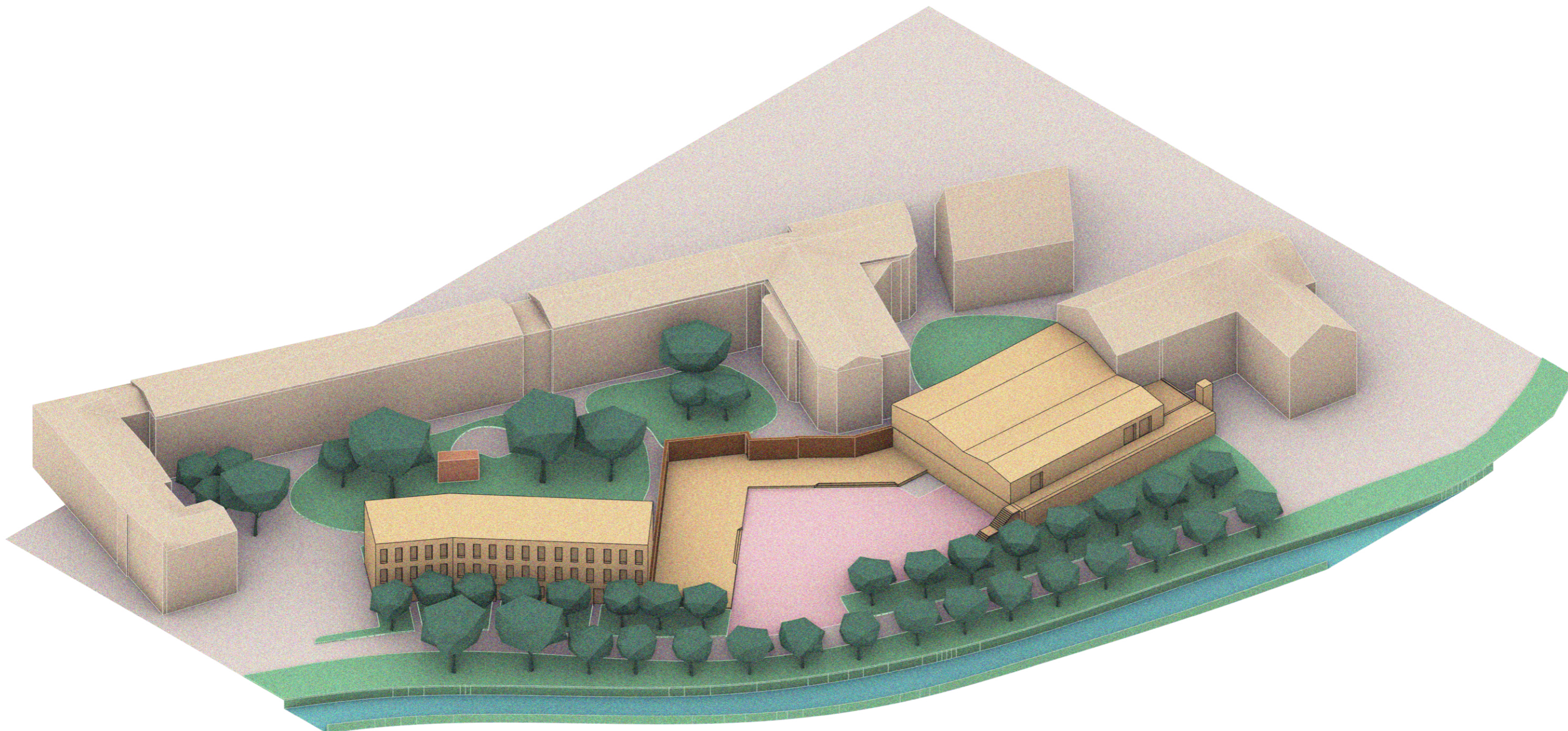

detail spojení panelů s oknem I měřítko 1:5

- 01 | stěnový sendvičový panel ARPANEL S MiWo
- 02 | úhelník pro ukotvení
- 03 | nadokenní lemovací prvek
- 04 | okapnice
- 05 | akusticko-izolační těsnící páska PES
- 06 | montážní pěna
- 07 | ocelový nýt
- 08 | samovrtný šroub pro montáž sendvičových panelů
- 09 | vnitřní rohová lišta
- 10 | roleta

03 | obrazová část

posadit se pod klenbou

trávit čas
společně

být venku pod klenbou nebe

projít se
alejí

dobrodružství
ve vnitrobloku

zdroje

informační a textové zdroje

1. HISTORIE

(1.1) Historie města. Litovel [online]. Litovel, 19.1.2011 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/cs/turistika/historie-mesta.html>

(1.2) SKALIČKOVÁ, Andrea, 2019. Veřejný prostor Litovle a Uničova: srovnávací analýza. Olomouc. Diplomová práce. Přírodovědecká fakulta, katedra geografie, UPOL. Vedoucí práce Doc. RNDr. Marián Halás, Ph.D.

(1.3) SLAVÍČKOVÁ, Kamila, 2012. Historický land use města Litovle. Olomouc, 77 s. (18 999 slov). Diplomové práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Pavel Klapka.

(1.4) Příspěvatelé Wikipedie, Litovel [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2023, Datum poslední revize 10. 04. 2023, 16:29 UTC, [citováno 24. 04. 2023] <<https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Litovel&oldid=22680135>>

(1.5) Müllerova mapa Čech z roku 1720 a Müllerova mapa Moravy z roku 1716 ve vydání z roku 1790. Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=3vm

(1.6) I. vojenské mapování – josefské. Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=1vm

(1.7) II. vojenské mapování – františkovo. Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=1vm

(1.8) III. vojenské mapování – františko-josefské. Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=2vm

(1.9) Uničovský (Český) rybník - Vodní plochy, koupaliště - Litovelské Pomoraví - Litovel. Mikroregion Litovelsko [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.litovelsko.eu/redakce/index.php?xuser=&lanG=cs&dr=461>

(1.10) Litovlí se říká Hanácké Benátky. Jedno z ramen řeky Moravy protéká centrem i dějinami města. Portál Českého rozhlasu [online]. 15.10.2022 [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://region.rozhlas.cz/litovli-se-rika-hanacke-benatky-jedno-z-ramen-reky-moravy-proteka-centrem-i-8847066>

(1.11) Vodstvo - Litovelské Pomoraví - AOPK ČR. CHKO - Litovelské Pomoraví - AOPK ČR [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://litovelskepomoravi.nature.cz/vodstvo>

(1.12) Státní okresní archiv Olomouc, Archiv města Litovle, listina inv. č. 2 CDM IV č. 294, s. 372 - 374.

(1.13) Koudela, Miroslav - Nejstarší budova měšťanského pivovaru v Litovli. Koudela, Miroslav. In: Olomoucký archivní sborník / Opava : Zemský archiv v Opavě 11(30), (2002 [vyd. 2003],) s. 169-171.

(1.14) Státní okresní archiv Olomouc, Archiv města Litovle, knihy, inv. č. 463, fol. 757

(1.15) Státní okresní archiv Olomouc, Archiv města Litovle, knihy, inv. č. 463, fol. 3-4, Bezdečka J.: c. d., s. 226, 302, 349-350

(1.16) ŠIK, Lubomír. Právovárečné domy v Litovli, 2. část [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z: <https://pivovaryolomoucka.estranky.cz/clanky/pravovarecne-domy-v-litovli.html>

(1.17) Historie piva v Čechách [online]. Praha: Czech Beer Museum, 2023 [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://beermuseum.cz/?page_id=120&lang=cs

(1.18) Tradice piva v Litovli [online]. Litovel: Pivovar Litovel a.s., 2023 [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.litovel.cz/cs/pivovar/historie>

(1.19) Výrobce potravin: Pivovarník - Sladovník [online]. Litovel: Střední odborná škola Litovel, 2023 [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://soslitovel.cz/pro-uchazece-o-studium/obory/vyrobce-potravin-pivovarnik-sladovnik/>

2. KULTURA

(2.1) Farnost Litovel. Římskokatolická farnost Litovel [online]. Litovel: Mgr. Daniel Bazala, 2008 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://farnostlitovel.cz/>

(2.2) Charita Litovel - Město Litovel. Město Litovel [online]. Brno: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/cs/mesto/socialni-sluzby/charita-litovel.html>

(2.3) PRAVIDELNÝ PROGRAM :: Mateřské centrum Rybička [online]. Brno: webnode, © 2011 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.mcrybicka.cz/pravidelny-program/>

(2.4) Hodnocení činnosti Seniorklubu v roce 2022 - Město Litovel. Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/cs/mesto/socialni-sluzby/seniorklub/hodnoceni-cinnosti-seniorklubu-v-roce-2022.html>

(2.5) CHKO Litovelské Pomoraví - Příroda a krajina - Litovelské Pomoraví - Litovel. MUZEUM Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.litovelsko.eu/dr-cs/125-chko-litovelske-pomoravi.html?fbclid=IwAR0xCsR0svlz0qlrB71lsBamRzgAFvxDC02VcHHq0vPudWeTNLdi_cakyUA

(2.6) Hanácké Benátky na deltě bez moře. Dům přírody Litovelského Pomoraví [online]. Litovel: AOPK, 2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.dumprirody.cz/dum-prirody-litovelskeho-pomoravi/prohlidky-a-vylety/hanacke-benatky/?fbclid=IwAR3VsjZp9BrqBN7NTCOAtfzevWmJanan5vDRt0aWkrf7tgOmN1Mz3YCrV5c>

(2.7) Husův sbor (Litovel). Wikipedie [online]. San Francisco: Wikipedie: Otevřená encyklopedie., 9. 04. 2023, 08:17 UTCn. I. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Hus%C5%AFv_sbor_\(Litovel\)&oldid=22640658](https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Hus%C5%AFv_sbor_(Litovel)&oldid=22640658)

(2.8) MICHALEC, Pavel. Sokolské památky | Bývalá (původní) sokolovna Litovel. Sokolské památky [online]. Praha: sokol.eu, © 2017-2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.sokolskepamatky.eu/objekty/detail/byvala-puvodni-sokolovna-v-litovli/>

(2.9) MICHALEC, Pavel. Sokolské památky | Sokolovna Litovel. Sokolské památky [online]. Praha: sokol.eu, © 2017-2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.sokolskepamatky.eu/objekty/detail/sokolovna-litovel/>

(2.10) Historie | T. J. Sokol Litovel. T. J. Sokol Litovel [online]. Litovel: Tělocvičná jednota SOKOL Litovel, 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.sokol-litovel.cz/historie/>

(2.11) Hanácké Benátky na deltě bez moře. MĚSTSKÝ KLUB LITOVEL [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.mklitovel.cz/cs/mestsky-klub/>

(2.12) Historie - Městská knihovna Litovel. Městská knihovna Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.knih-litovel.cz/cs/o-knihovne/historie.html?fbclid=IwAR0MU-hgLwqvCaXZTMfYc3N_Z2Uv8xCfaKU6evAOPzZCv1VuhvXZooXSNj0

(2.13) Historie budovy - Muzeum Litovel. MUZEUM Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023

[cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <http://www.muzeumlitovel.cz/cs/o-muzeu/historie-budovy.html?fbclid=IwAR05e0ohUuIGUrOo1M8wIDDLifNgNNTQP3N4IBaWxfsiwKhkpvKHi7NMd88>

(2.14) Kronika událostí - Muzeum Litovel. MUZEUM Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <http://www.muzeumlitovel.cz/cs/o-muzeu/kronika-udalosti/?fbclid=IwAR1c9-UvpyOialuQ2GP7QtOVjI9qikzUDhecK2H3MHWZZUv6eB29CETPHs>

(2.15) Litovelská kavárna, pekárna a čokoládovna - Ubytovací a stravovací služby - Haná - Regionální značky. HANÁ regionální produkt [online]. Praha: Asociace regionálních značek, © 2010-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.regionalni-znacky.cz/hana/cs/sluzby/detail/1856/litovelska-kavarna-pekarna-a-cokoladovna?k=sluzby&fbclid=IwAR3l-yo4JOEAj9ejIRENOOJJGSDgoBHUV_xYdRAZahNG27ccaNr-saoBAU

(2.16) Kontakt - Doubravský dvůr. Doubravský Dvůr [online]. Červenka: Šárka a Václav Osičkovi, © 2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.doubravskydvur.cz/?fbclid=IwAR0R0v4YB7upFxlI3iHiKrM-LkJHW7Lwqdq7if15z_k1vBZOPcbt7XXDoQg

(2.17) Detail místa | Ověřeno rodiči. Stezka ztracených zvířátek Nový Dvůr - okres Olomouc [online]. Olomouc: Ověřeno rodiči, © 2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://overenorodici.cz/detail-mista/p1561-stezka-ztracenych-zviratek-novy-dvur-okres-olomouc?fbclid=IwAR3dDz5tlido8y9f5ID5wqKXy9JzaWYKvlzC0tbeo6q0_7Krmkgsb2oi-74

(2.18) Úvod - Folklorní soubor HANAČKA. Folklorní soubor HANAČKA [online]. Litovel: Folklorní soubor HANAČKA, © 2020 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://www.hanacka-litovel.cz/>

(2.19) PS Palora - úvod. PS Palora [online]. Litovel: PS PALORA, © 2000–2022 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://www.palora.cz/>

(2.20) Hudební podvečery | Městský klub Litovel | Informuji.cz. Informuji.cz [online]. Praha: Informuji, © 2009 - 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.informuji.cz/akce/o/34418-hudebni-podvecery/>

(2.21) Základní umělecká škola Litovel. Základní umělecká škola Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000 - 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.zuslitovel.cz/>

(2.22) Historie | Rybáři v Litovli. ČRS MO Litovel [online]. Litovel: webdesign Litovel, 2004 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://www.crslitovel.cz/historie/?fbclid=IwAR0oiM6VVElj8ai42IKus6BO_QqQMPVX7Eav3fF3_1vBQT8KSdY7kwPhAJ4

(2.23) IN LIFE - Půjčovna lodí - Nejlepší servis na řece Morava. IN LIFE [online]. Litovel: IN LIFE Morava, 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.in-life.cz/>

(2.24) Vodáctví - Město Litovel. Město Litovel [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/cs/turistika/litovel-v-pohybu/vodactvi.html>

3. ÚZEMNÍ PLÁN

(3.1) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 4.

(3.2) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 4.

(3.3) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s

r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 5.

(3.4) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 6

(3.5) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 6.

(3.6) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 11.

(3.7) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 11.

(3.8) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 12.

(3.9) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 12.

(3.10) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 13.

(3.11) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Výkres koncepce veřejné infrastruktury. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

(3.12) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 17.

(3.13) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 21.

(3.14) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 23.

(3.15) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 24.

zdroje

obrázky

(3.16) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Výkres koncepce veřejné infrastruktury. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

(3.17) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 26.

(3.18) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 29.

(3.19) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 31.

(3.20) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Výkres koncepce veřejné infrastruktury. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

(3.21) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 34.

(3.22) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Výkres koncepce veřejné infrastruktury. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

(3.23) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 27.

(3.24) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 28.

(3.25) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

(3.26) Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>. Strana 57.

4. NÁVRH

(4.1) Iglú: izolace proti vlhkosti a radonu. Poklapy gabex: Šachtové poklapy a vzduchové izolace Iglú [online]. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.gabex.cz/Iglu-provetrane-podlahy-od-firmy-Gabex.html>

(4.2) Technické detaily, 2023. Arpanel: sendvičové panely [online]. [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://arpanel.cz/wp-content/uploads/2020/03/ARPANEL-2019-CZ-Technick%C3%A9-detaily-.pdf>

1. HISTORIE

2.1.1 Historicka_litovel. In: Litovel [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/galerie/obrazky/image.php?img=191889&x=800&y=476>

2.1.2 Mapa Litovle z roku 1834. In: Wikipedie [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Litovel#/media/Soubor:Litovel,_mapa,_1834.jpg

2.1.3 Müllerova mapa Moravy. In: Archiv geoportálu ČÚZK [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

2.1.4 První vojenské mapování - Morava. In: Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=mo

2.1.5 Druhé vojenské mapování - Morava. In: Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=2vm&map_region=mo

2.1.6 III. vojenské mapování - 1:25 000. In: Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4158_1

2.1.7 Sokolovna černobílá nedatovaná. In: Město Litovel na starých pohlednicích [online]. Litovel [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://www.litovel.eu/cs/fotogalerie/mesto-litovel-na-starych-pohlednicich.html>

2.1.8 Letecké snímkování 1953. In: Archiv geoportálu ČÚZK [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=ims&idrastru=WMSA08.1953.LITV23.09310&bz=-558466.42,-1108240.49>

2.1.9 Letecké snímkování 2003. In: Mapy.cz [online]. seznam.cz [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka-2003?l=0&x=17.0750850&y=49.7015172&z=16>

2.1.10 III. vojenské mapování - 1:25 000. In: Laboratoř geoinformatiky [online]. [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4158_1

2.1.11 Ortofoto ČR. In: Geoprohlížeč [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>

2.1.12 Litovel-měšťanský-1926. In: Pivovar.cz [online]. 2014 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <http://www.pivovar.cz/historicke-fotky/litovel-mestansky-1926/>

2. KULTURA

2.2.1 Farnost Litovel. Římskokatolická farnost Litovel [online]. Litovel: Mgr. Daniel Bazala, 2008 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://farnostlitovel.cz/>

2.2.2 LITOVELSKÉ NOVINY. Turistická sezóna zahájena. sobotu 14. dubna byla v Litovli zahájena turistická sezóna. Teplé a slunečné počasí přálo jak pěším - PDF Stažení zdarma. In: LITOVELSKÉ NOVINY. Turistická sezóna zahájena. sobotu 14. dubna byla v Litovli zahájena turistická sezóna. Teplé a slunečné počasí přálo jak pěším [online]. Praha: DocPlayer, 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: https://docplayer.cz/112681077-Litovelske-noviny-turisticka-sezona-zahajena-sobotu-14-dubna-byla-v-litovli-zahajena-turisticka-sezona-teple-a-slunecne-pocasi-pralo-jak-pesim.html?fbclid=IwAR1PHPiXmApfemI9vNsGCKbxngKkGoRRL7uLmdtio7YD_ve9WbGluwb6Uj8

2.2.3 Dům přírody Litovelského Pomoraví - ESTAV.cz. In: Dům přírody Litovelského Pomoraví [online]. Praha: TOPINFO, ©2014-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.estav.cz/cz/2093.dum-prirody-litovelskeho-pomoravi>

2.2.4 Litovel-Městský klub - Měšťanský dům | Turistika.cz. In: Litovel-Městský klub [online]. Praha: Turistika.cz, © 2007 - 2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/litovel-mestsky-klub/detail>

2.2.5 Historie - Městská knihovna Litovel. In: Budova knihovny [online]. Litovel: Public4u, © 2000-2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.knih-litovel.cz/cs/o-knihovne/historie.html?fbclid=IwAROMU-hgLwqyCaXZTMfYc3N_Z2Uv8xCfaKU6evAOPzZCv1VuhvXZooXSNjO

2.2.6 Muzeum Litovel – Kudy z nudy. In: Muzeum Litovel [online]. Praha: CzechTourism, © 2023 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/muzeum-litovel>

2.2.7 Nový Dvůr, Červenka. In: Doubravský Dvůr [online]. Litovel: Luděk Vláčil, 06/2022n. I. [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/palac-dum-novy-dvur-doubravsky-dvur>

2.2.8 Facebook. In: Litovel 1252 [online]. Kalifornie: Michal Petřík, 2022 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=8748645611827689&set=g.742973712540396>

2.2.9 Zazijte Litovelsko na kole i na vodě | Střední morava | Střední Morava. In: Střední Morava [online]. Olomouc: Sdružení cestovního ruchu - Střední Morava, © 2017-2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://stredni-morava.cz/cs/stredni-morava/37-zazijte-litovelsko-na-kole-i-na-vode.html>

2.2.10 Přírodní koupací biotop Litovel – Kudy z nudy. In: Kudy z nudy [online]. Praha: CzechTourism, © 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/prirodni-koupaci-biotop-litovel>

3. ÚZEMNÍ PLÁN

2.3.1 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Hlavní výkres. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

2.3.2 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Hlavní výkres - grafická legenda. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

2.3.3 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Hlavní výkres. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

2.3.4 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Hlavní výkres. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

2.3.5 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: Hlavní výkres. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>

2.3.6 Mapy Google [online]. Mountain View, Kalifornie, USA: Google, 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/Litovel/@49.7003665,17.0758979,3978m/m5!1s0x471240dfb539f41f:0x61870e230ce7c56e!8m2!3d49.7012089!4d17.0761547!16zL20vMDg0cZdx!5m1!1e>

2.3.7 Právní stav po změnách č. 1a, 1b, 2: 503444_TEXT. In: Portálu územního plánování [online]. Brno: ATELIER URBI spol. s r.o., 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://uap.olkraj.cz/upd/Detail-uzemniho-planu-2285?conversationContext=1>.
Strana 4.

4. KONCEPT

3.1.1 Letecké snímkování. In: Mapy.cz [online]. seznam.cz [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka-2003?l=0&x=17.0750850&y=49.7015172&z=16>

3.1.2 Fotografie nábřeží; archiv autora

3.1.3 Letecké snímkování. In: Mapy.cz [online]. seznam.cz [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka-2003?l=0&x=17.0750850&y=49.7015172&z=16>

**Bakalářská práce BP1 2023
Ústav památkové péče
LS 2022/2023 I FA VUT**